

Efterafgrøder

Billedbog til brug ved kontrol af efterafgrøder 2023

Kolofon:

Efterafgrøder

Billedbog til brug ved kontrol af efterafgrøder 2023

Denne vejledning er udarbejdet af Miljø- og Fødevareministeriet i 2017, nyeste version udarbejdet i 2023 af Ministeriet for Fødevare, Landbrug og Fiskeri.

Foto: Regional Kontrol
ISBN: 978-87-7120-089-8

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Landbrugsstyrelsen

Tlf.: 33 95 80 00

E-mail: mail@lbst.dk

www.lbst.dk

Indhold

Kort intro	4
Dækningsgrad.....	6
Cikorie	7
Cikorie og græs	10
Cikorie og korn	13
Græs, renbestand	16
Græs og hvidkløver	19
Græs og korn.....	22
Gul sennep	25
Gul sennep og honningurt.....	28
Gul sennep og korn	31
Gul sennep og olieræddike	34
Honningurt	37
Honningurt og korn	40
Honningurt og olieræddike	43
Hvidkløver	46
Korn, renbestand	49
Olieræddike.....	52
Olieræddike og korn.....	55
Om billederne	58
Bilag 1. Forskelle og ligheder mellem pligtige/husdyr-, målrettede samt alternativer	59
Bilag 2. Korsblomstrede	62

Kort intro

Denne billedbog er et redskab i forbindelse med kontrol af efterafgrøder, såvel målrettede, pligtige og husdyrefterafgrøder.

Følgende afgrøder kan anvendes som efterafgrøder

- Korn
- Græs
- Korsblomstrede
- Honningurt
- Cikorie
- Morgenfrue
- Klinte
- Hjulkrone

Spildfrø og ukrudt kan ikke anvendes som efterafgrøde.

Målrettede, pligtige og husdyrefterafgrøder

Der er intet krav om såning i blandinger. Målrettede, pligtige og husdyrefterafgrøder skal altid efterfølges af en vårafgrøde.

Følgende efterafgrøder kan bruges:

- Blandinger af godkendte afgrøder efterfulgt af vårafgrøde
- Rent græs sået ud i hovedafgrøde, som efterfølges af vårafgrøde

Bemærk dog, at målrettede efterafgrøder ikke må overlappe med efterafgrøder på andre ordninger.

- Én godkendt art (undtagen græs) sået før eller efter høst, efterfulgt af vårafgrøde
- Frøgræs som hovedafgrøde, der efter høst fortsætter som efterafgrøde, efterfulgt af vårafgrøde

Korn

- Græsfamilien (Poaceae)
- Såtidspunkt: senest 1. august
- For alm. rug, stauderug og vårbyg er såfristen 30. august

Såtidspunkter for alle ordninger

- 1. august – frist for etablering af korn, græs og cikorie
- 20. august - frist for etablering af korsblomstrede arter, honningurt, almindelig rug, stauderug og vårbyg som efterafgrøde
-

Tidligst tilladte tidspunkt, hvor efterafgrøderne må destrueres

Det er tilladt at destruere (nedpløje, nedvisne e.l.) alle efterafgrøder 20. oktober 2023, med undtagelse af pligtige, målrettede og husdyrefterafgrøder i majs, som først må destrueres 1. marts 2024 samt alternativet ”Etablering af efterafgrødeblandinger med kvælstoffikserende arter” som først må destrueres 1 februar 2024.

Græs

- Græsfamilien (Poaceae)
- Såtidspunkt, efterafgrøder: senest 1. august
- Frøgræs kan kun anvendes i det sidste år inden etablering af en vårafgrøde

Korsblomstrede

- Korsblomst-familien (Brassicaceae)
- Såtidspunkt: senest 20. august
- dog helt frem til 7. september, hvis det indberettes i GKEA
-

Dækningsgrad

Efterafgrøderne skal dække arealet dvs. være jævnt fordelt og veletableret. Da kontrolperioden strækker sig over september og oktober måned, vil det i starten af kontrolperioden være i orden med efterafgrøder, som ikke er store og veludviklede, men som har en jævn fremspiring af efterafgrødeplanter.

Oversigt over dækningsgrad i forhold til kontroltidspunkt

Periode, hvor kontrollen gennemføres	Seneste såtidspunkt for efterafgrøder (Mindstekrav til dækning)			
	20.august	24.august Kontrolårsag 4	28.august Kontrolårsag 5	7.september Kontrolårsag 7
11/9 – 14/9	15%	0%*	0%*	0%*
15/9 – 20/9	20%	5%	0%*	0%*
21/9 – 25/9	25%	10%	0%*	0%*
26/9 – 1/10	30%	15%	5%	0%*
2/10 – 6/10	35%	20%	10%	0%*
7/10 – 28/12	40%	25%	15%	10%

*Der skal dog være synlige tegn på etablering af efterafgrøder i form af fx udsæd eller fremspiring.

For yderligere information vedrørende kontrollen af målrettede og pligtige/husdyrefterafgrøder, se instruks 6 "Efterafgrøder".

Cikorie

- *Cichorium intybus*
- Såtidspunkt: senest 1. august

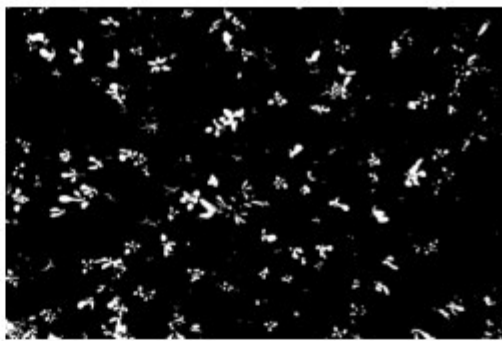
Honningurt

- *Phacelis tanacetifolia*
- Såtidspunkt: senest 20. august

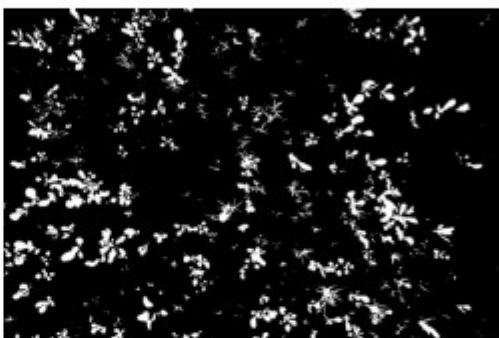
Dog helt frem til 7. september, hvis det indberettes i GKEA

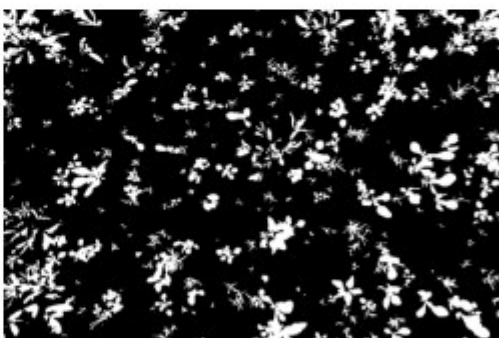
Cikorie

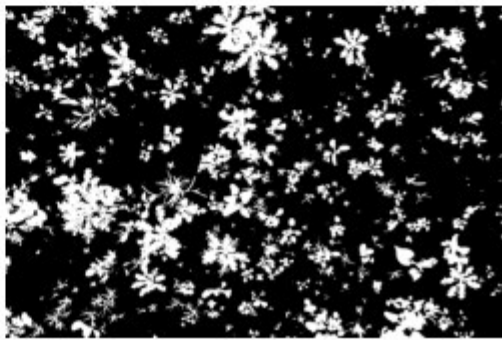
5

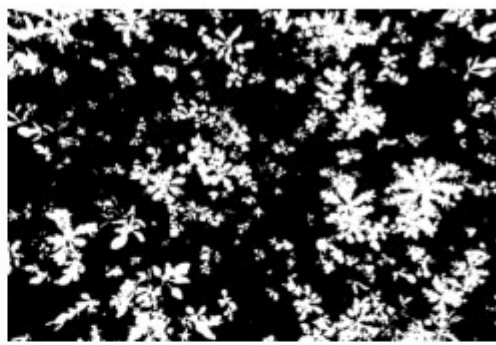
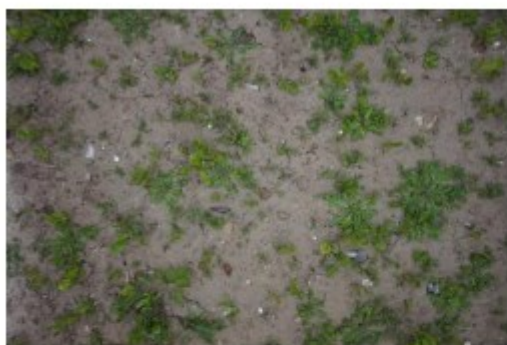
10

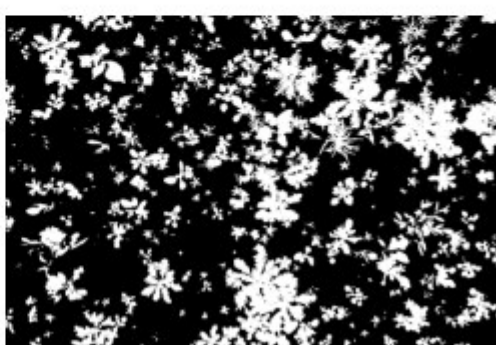
15

20

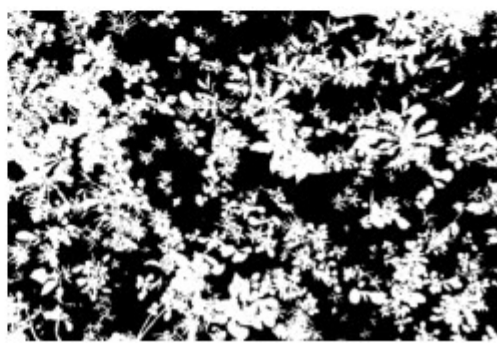

25

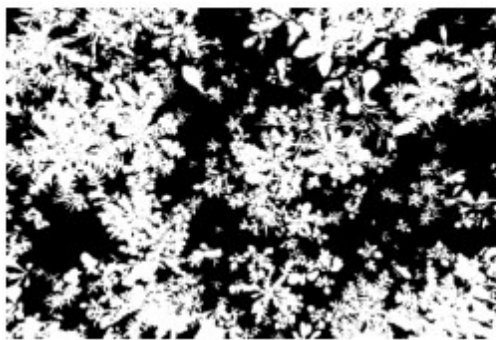

30

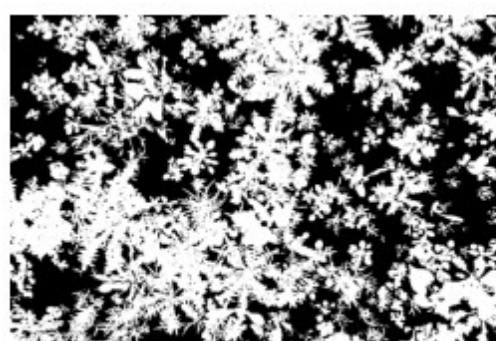
35

40

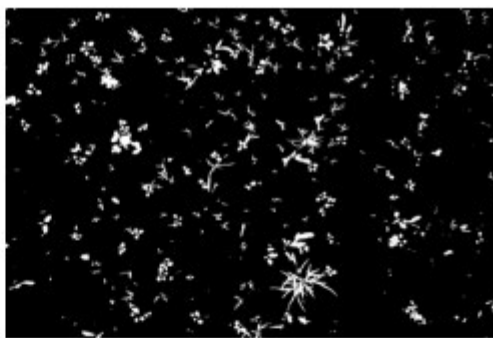

45

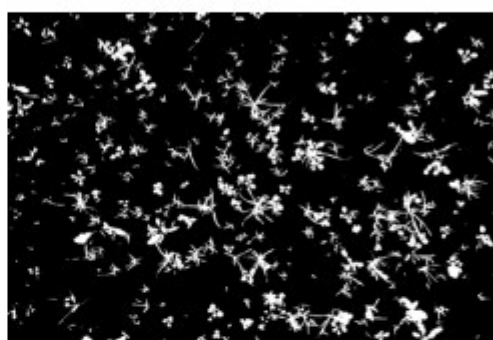

50

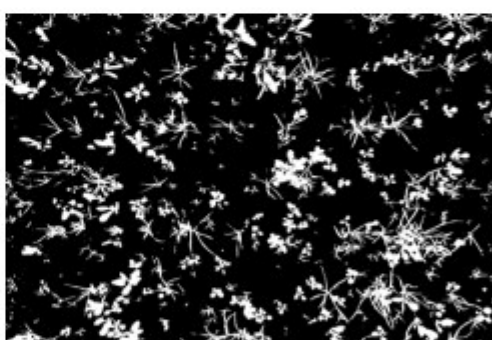
Cikorie og græs

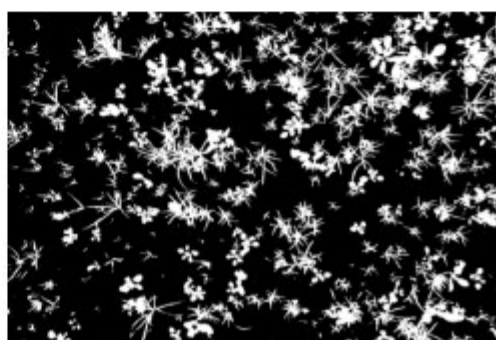
5

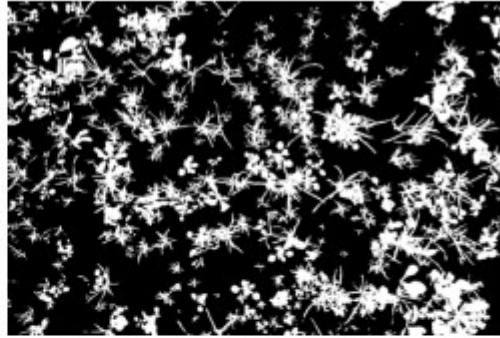
10

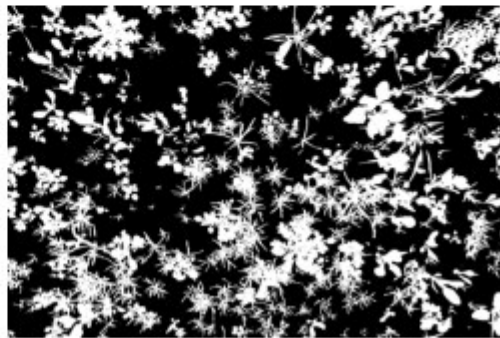
15

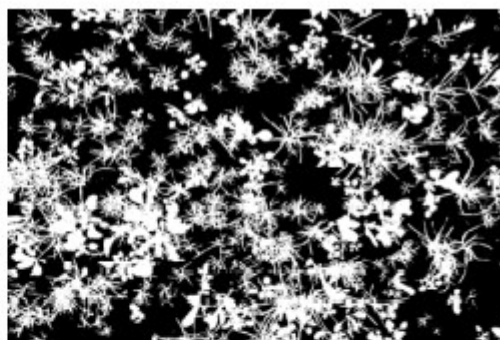
20

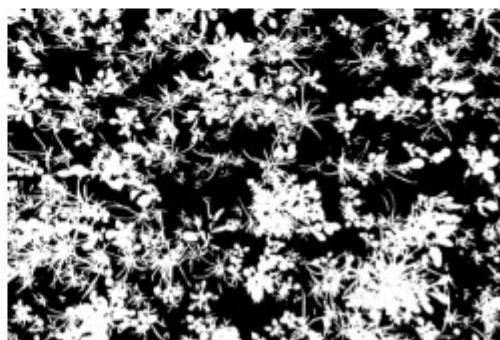
25

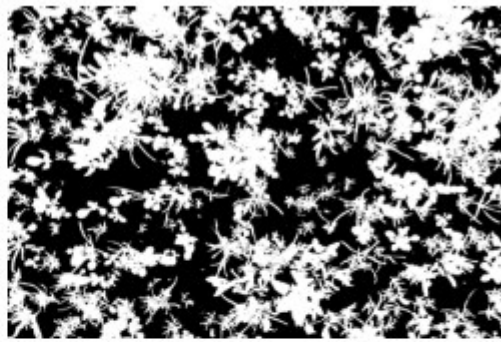
30

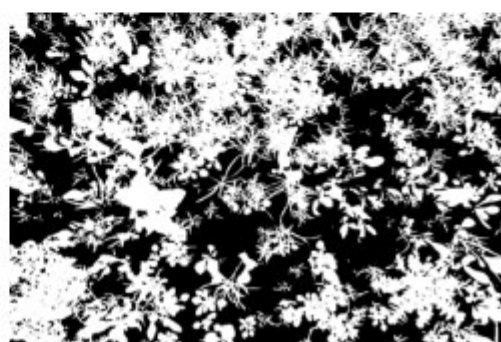
35

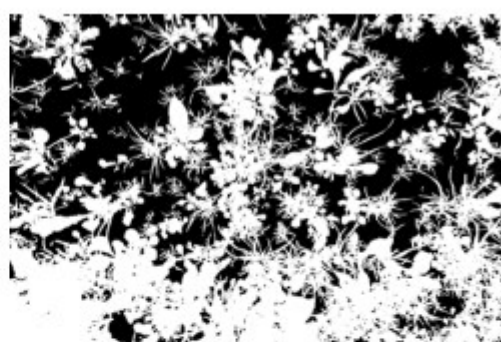
40

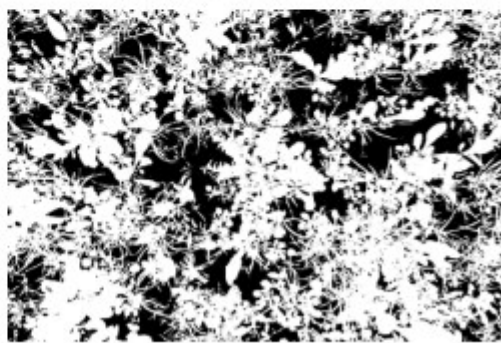
45

50

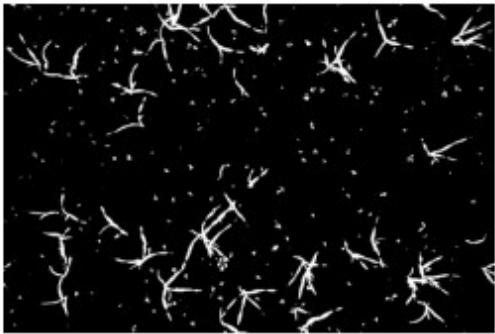

55

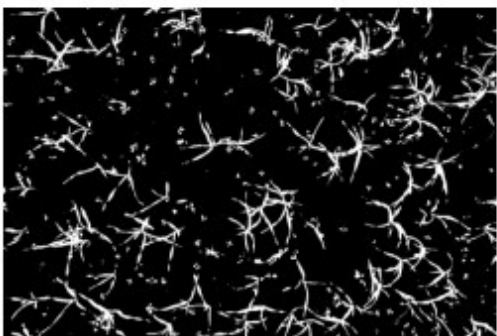

60

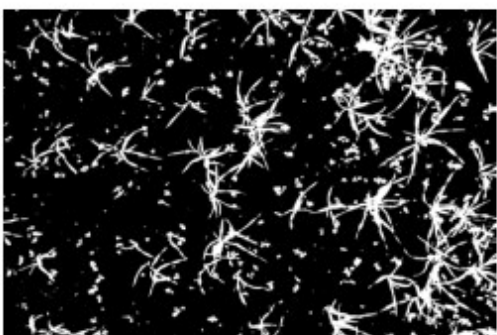
Cikorie og korn

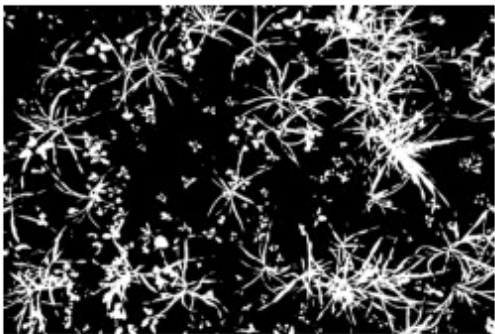
5

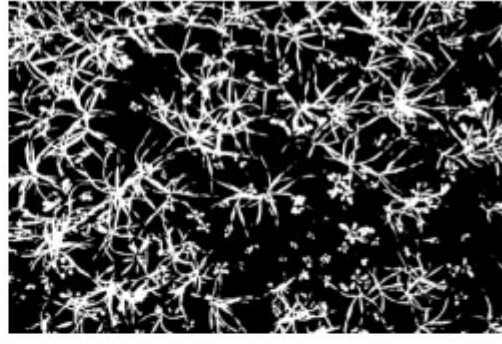
10

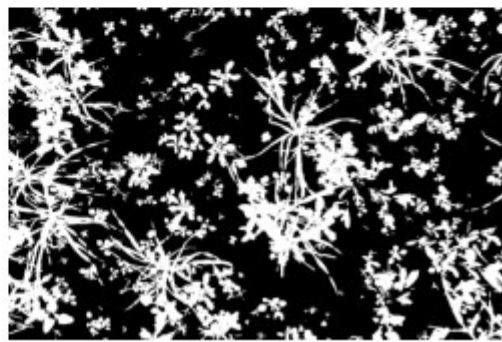
15

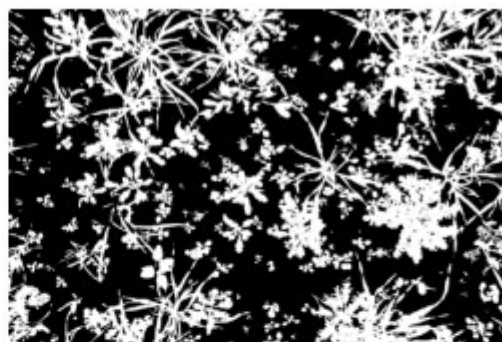
20

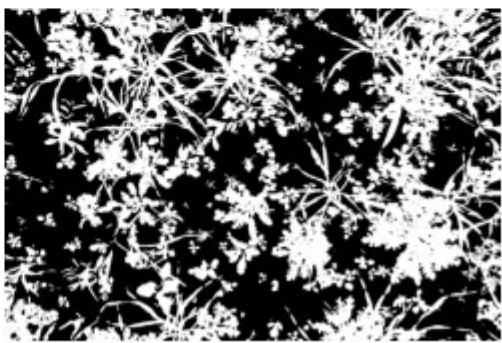
25

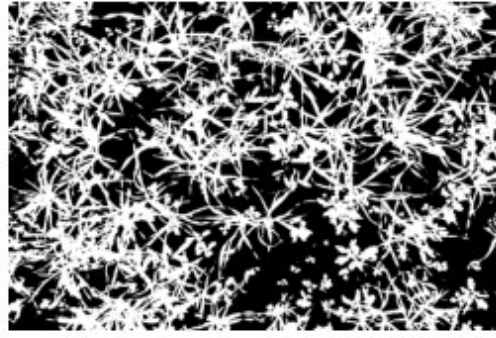
30

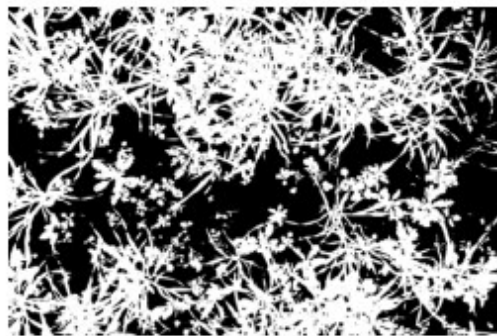
35

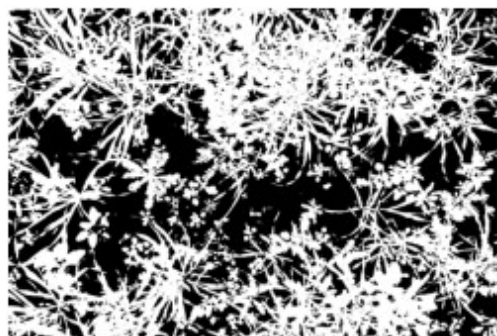
40

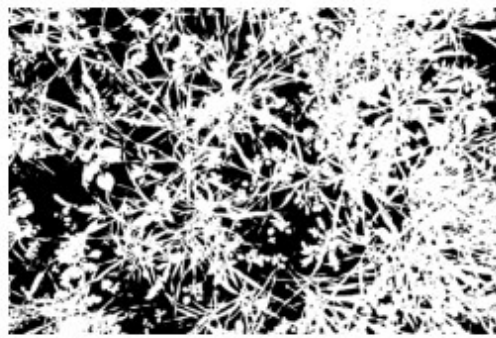
45

50

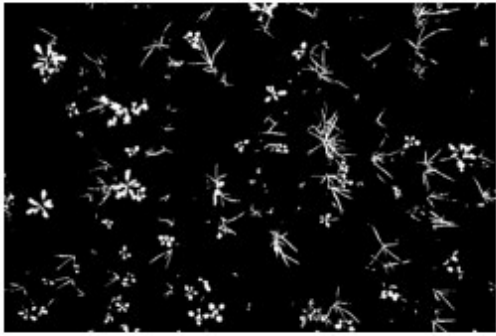
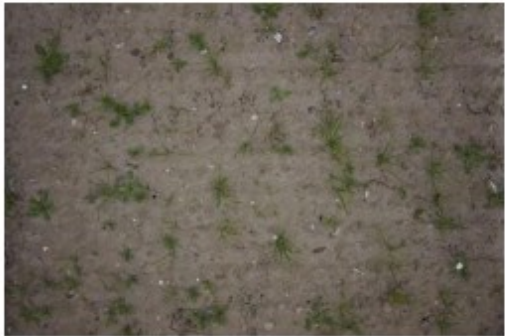

55

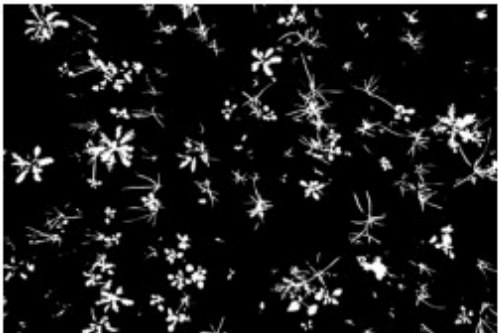
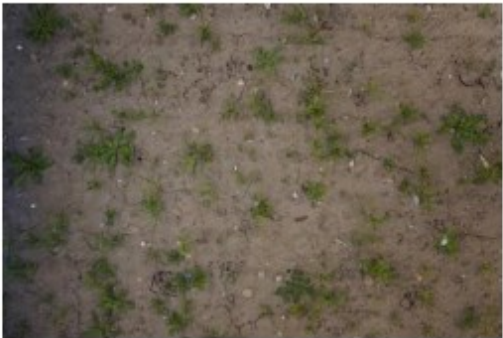

60

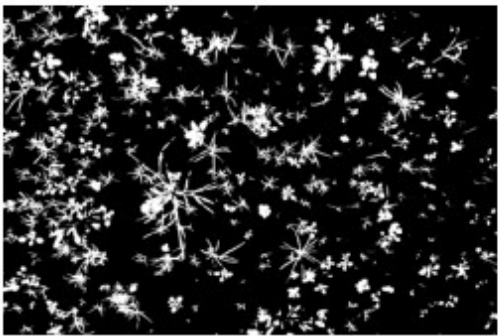
Græs, renbestand

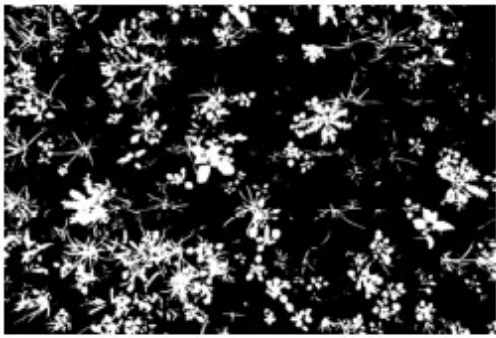
5

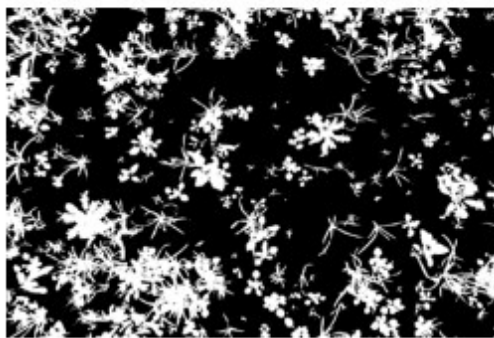
10

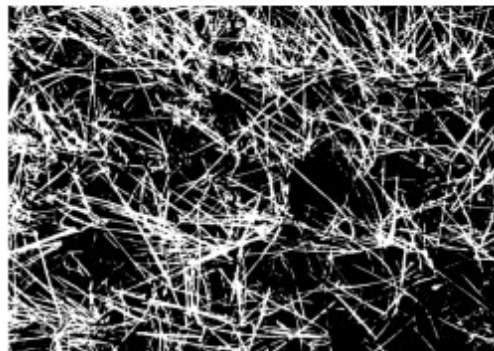
15

20

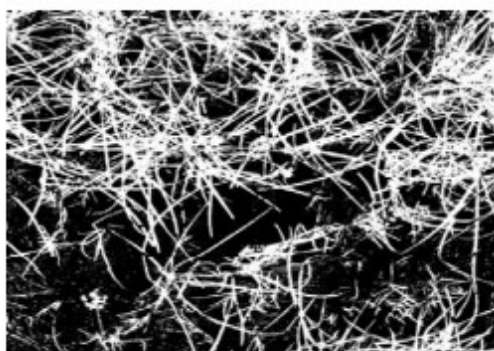

25

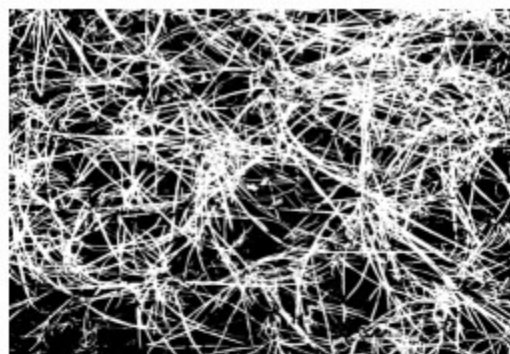

30

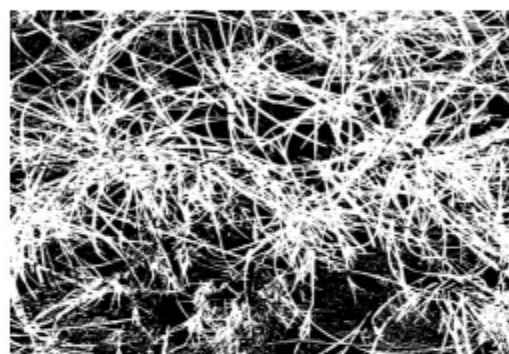
35

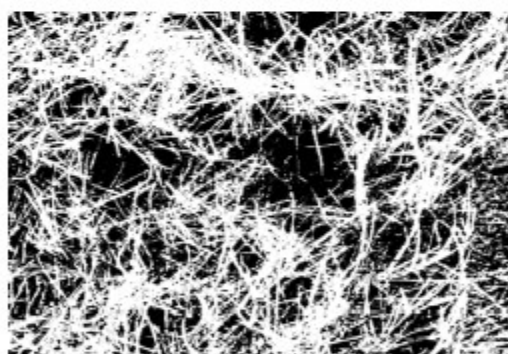
40

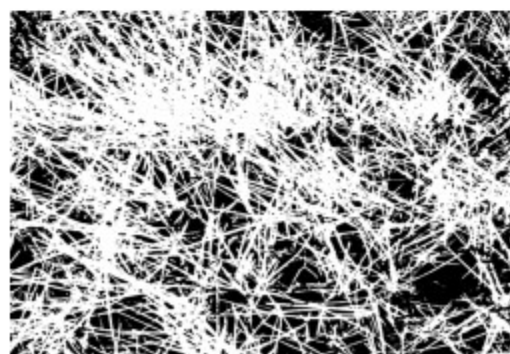
45

50

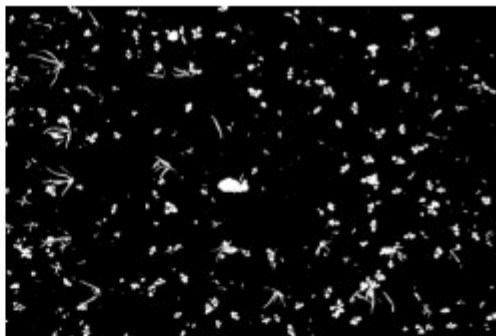

55

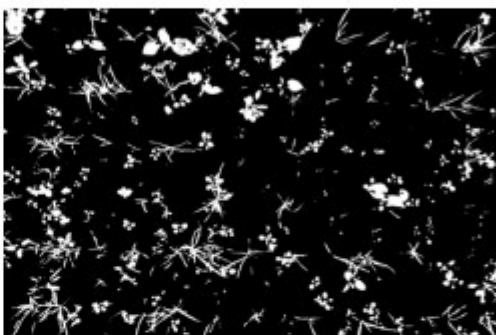

60

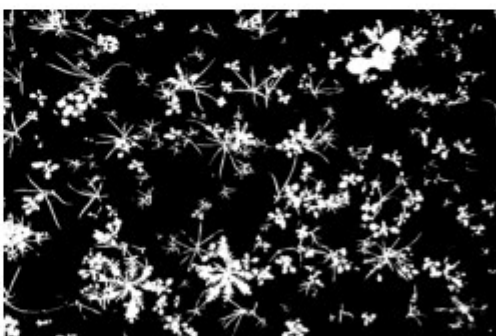
Græs og hvidkløver

5

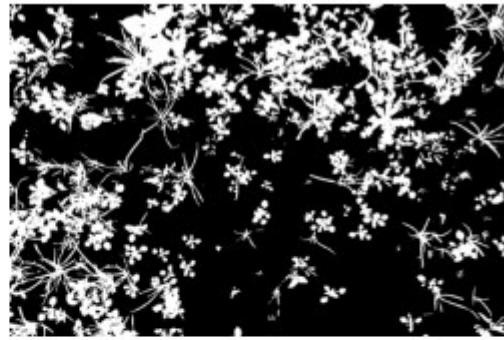
10

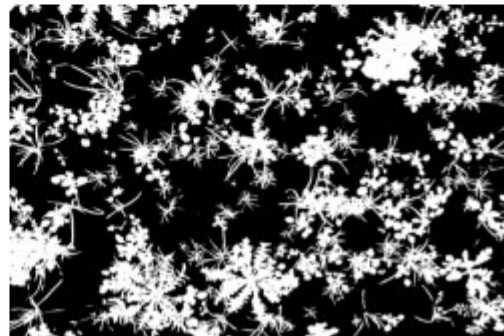
15

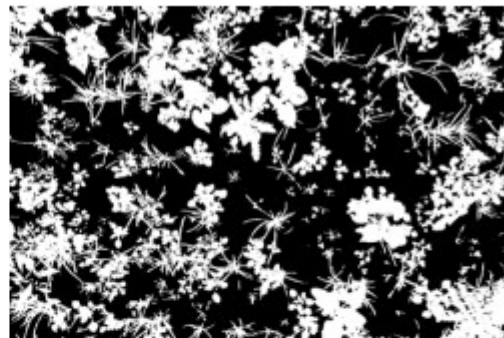
20

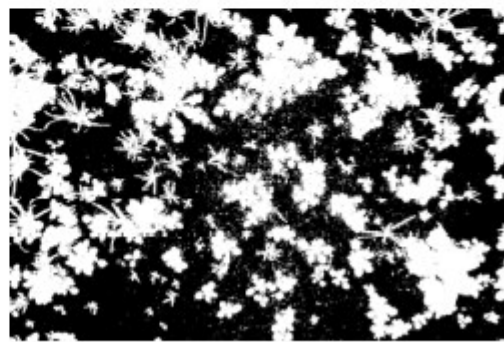
25

30

35

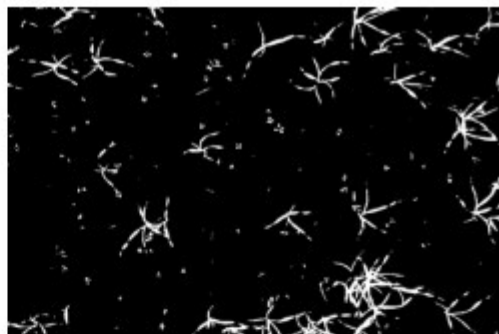
40

45

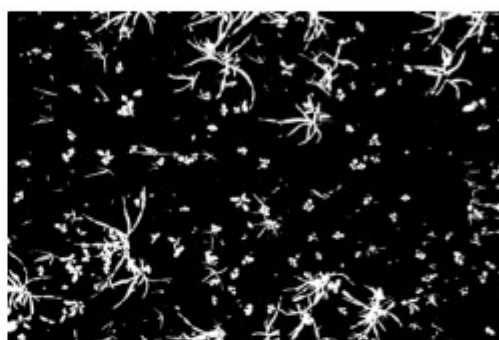
50

55

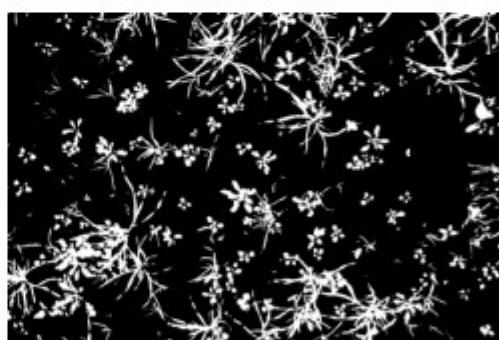
Græs og korn

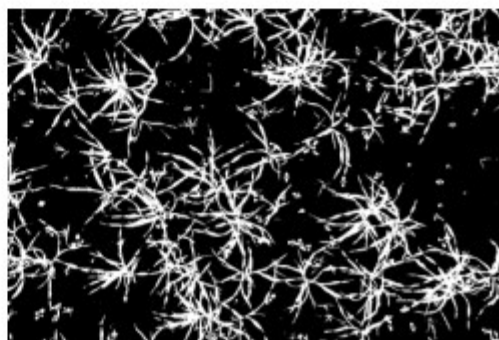
5

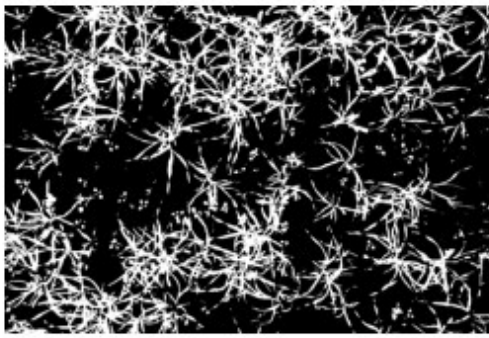
10

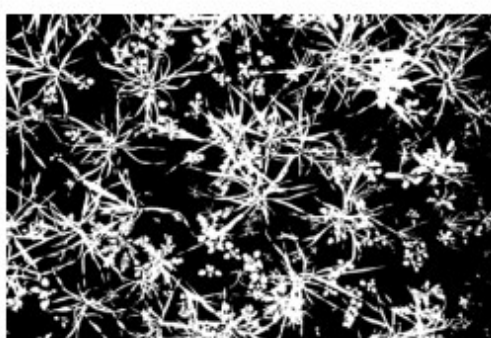
15

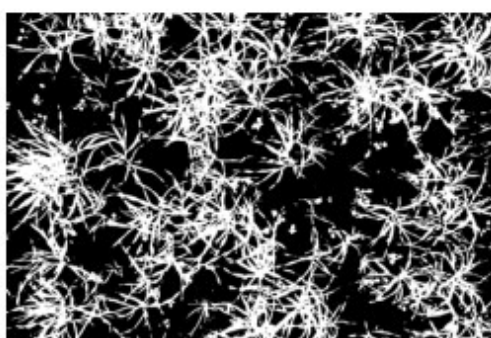
20

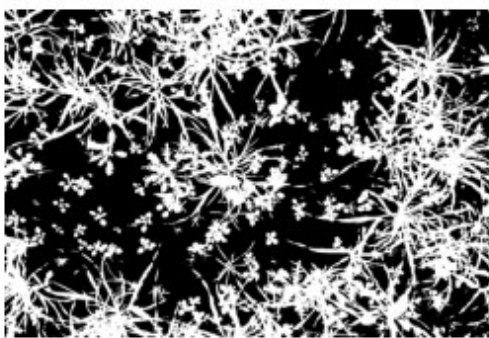
25

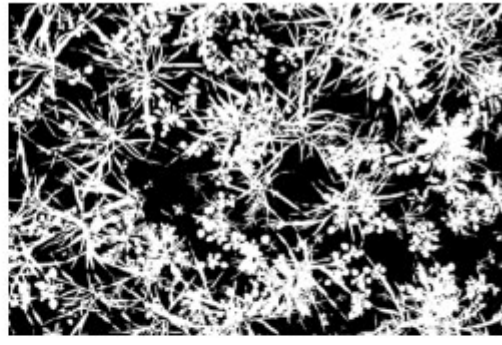
30

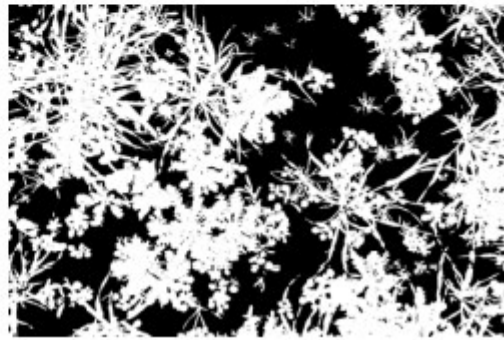
35

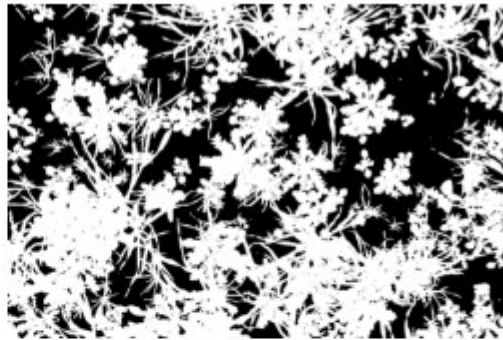
40

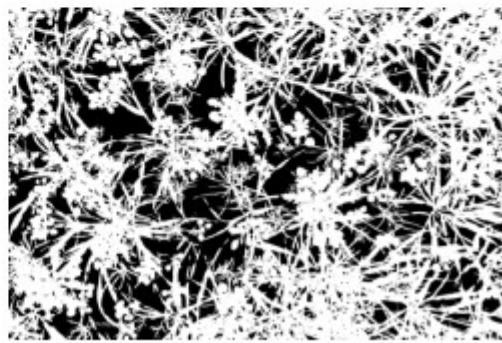
45

50

55

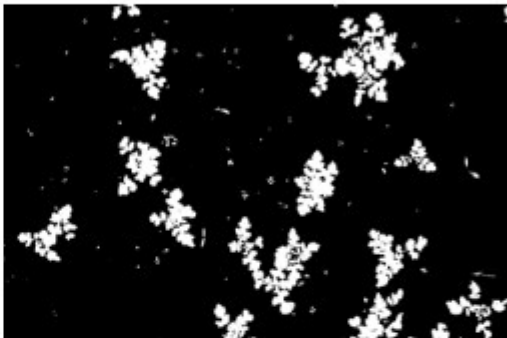

60

Gul sennep

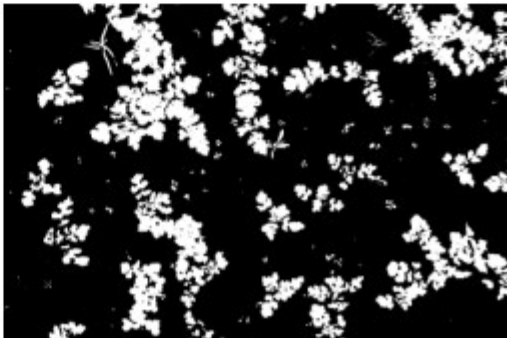
5

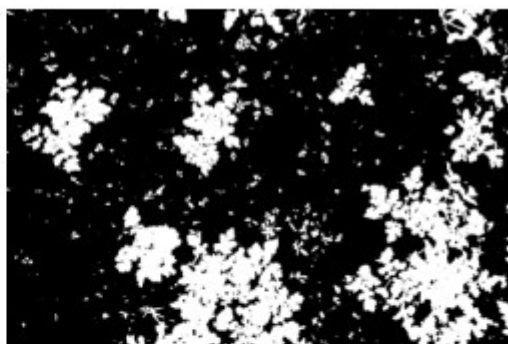
10

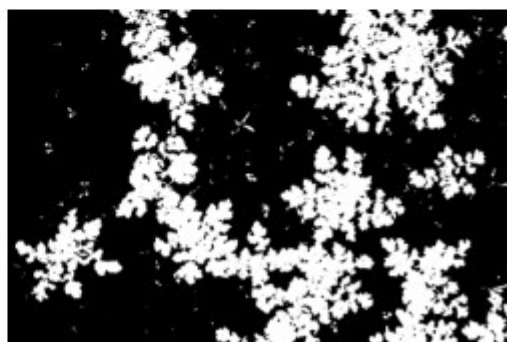
15

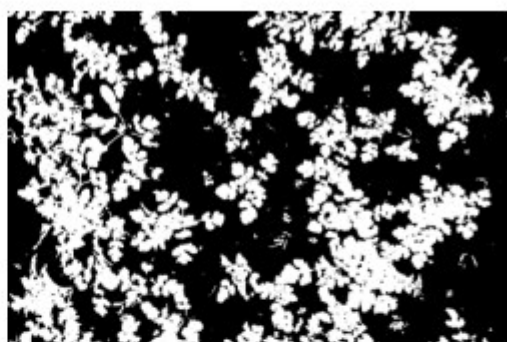
20

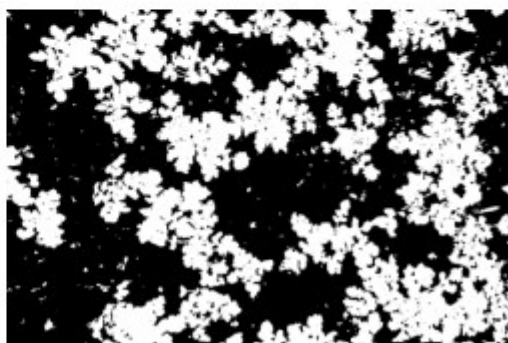
25

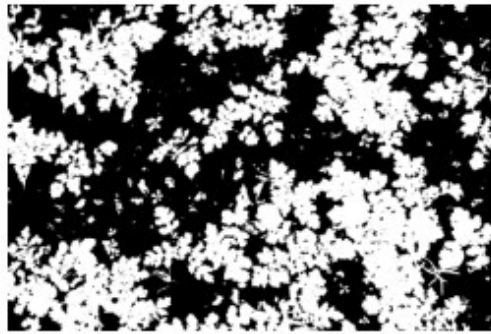
30

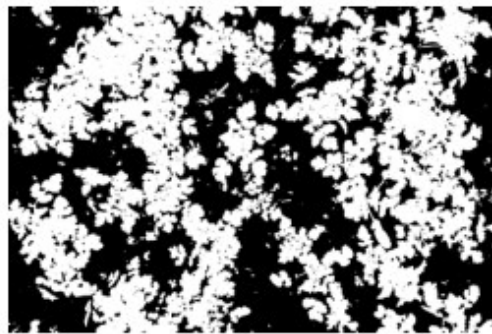
35

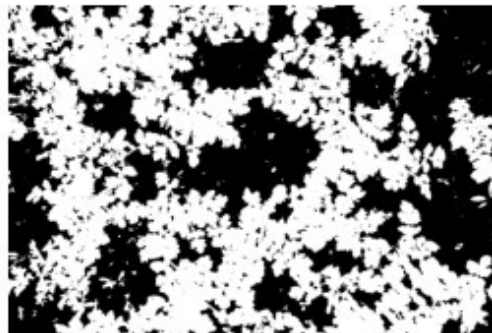
40

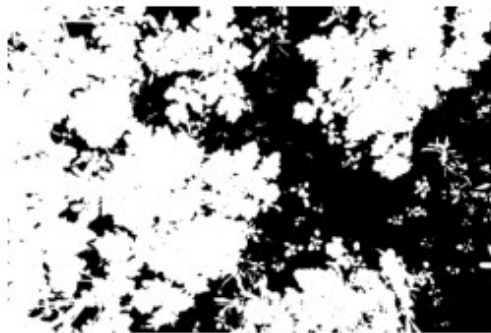
45

50

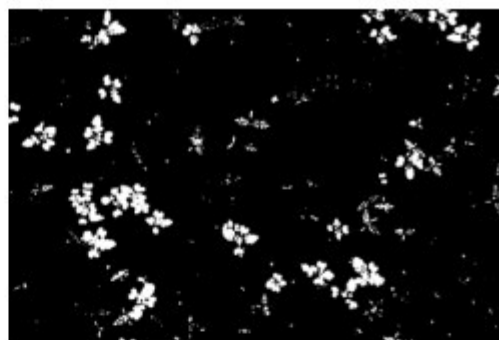

55

60

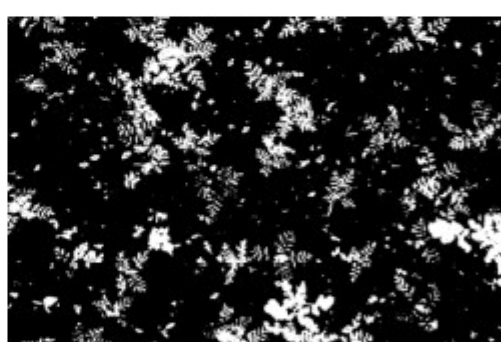
Gul sennep og honningurt

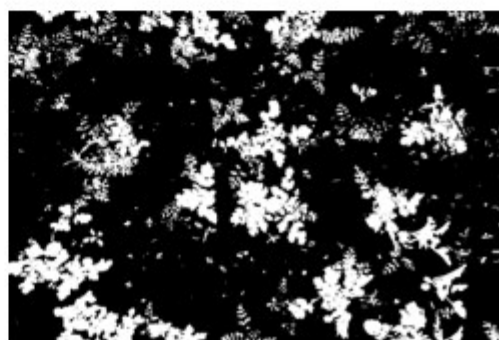
5

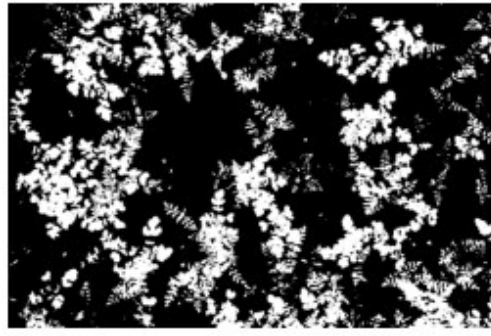
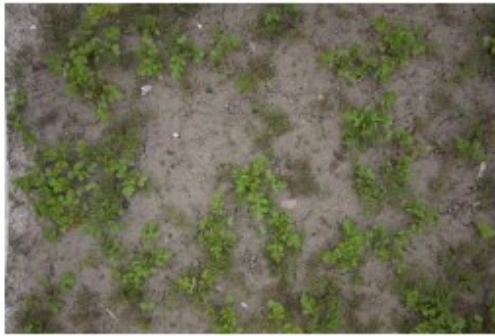
10

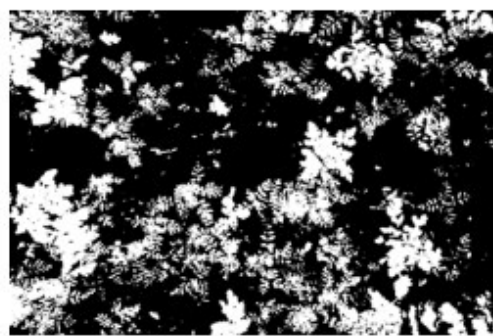
15

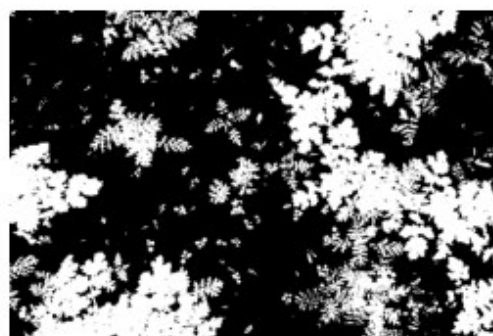
20

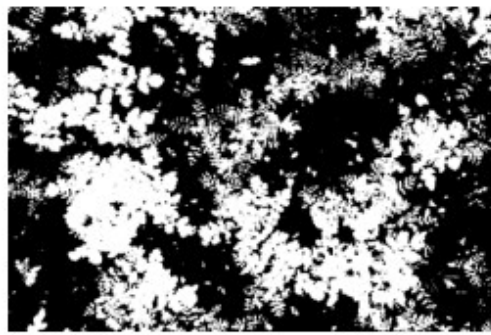
25

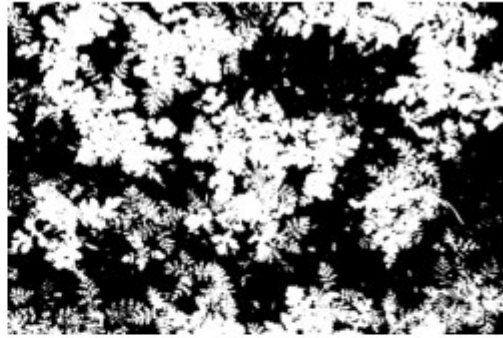
30

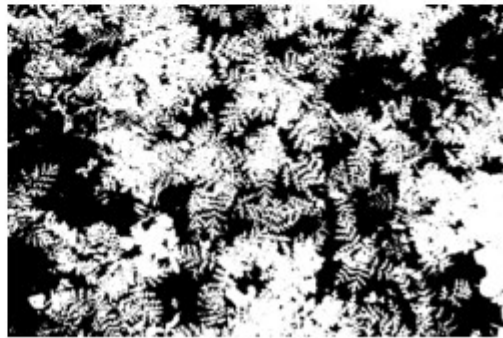
35

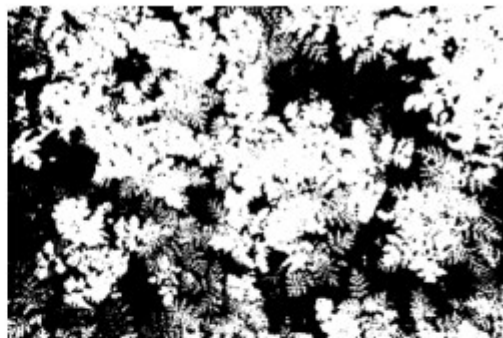
40

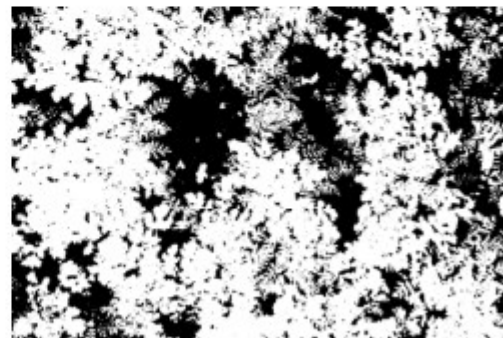
45

50

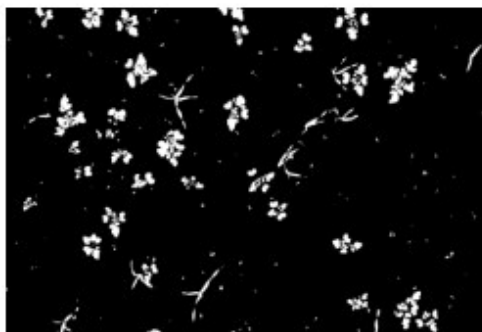

55

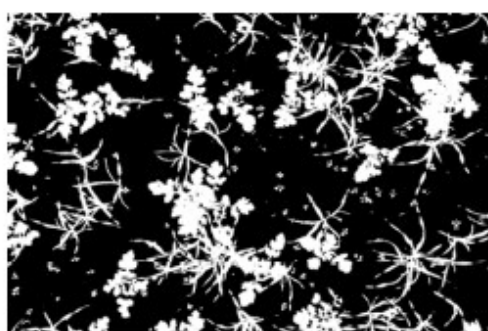

60

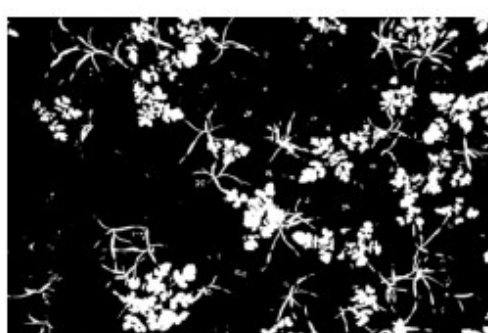
Gul sennep og korn

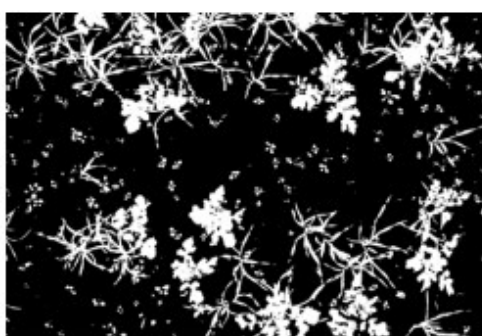
5

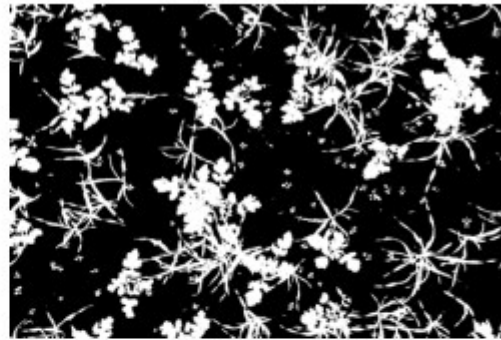
10

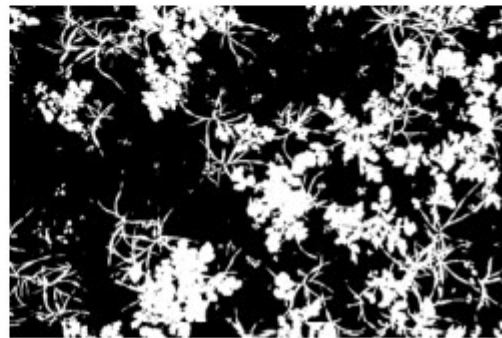
15

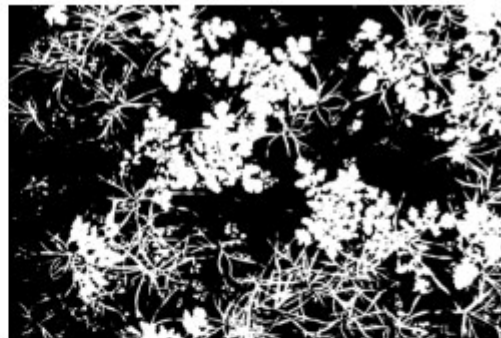
20

25

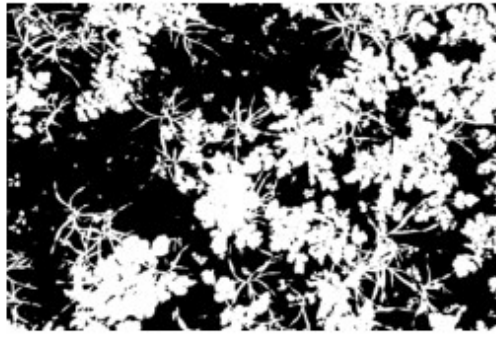
30

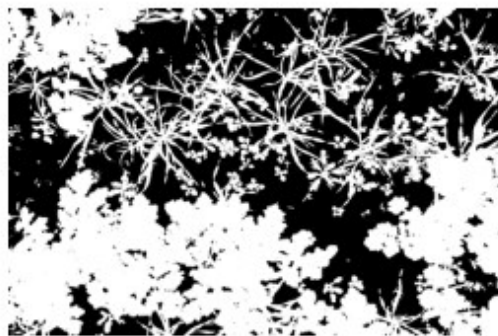
35

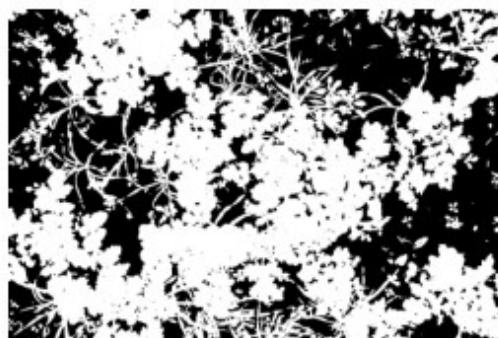
40

45

50

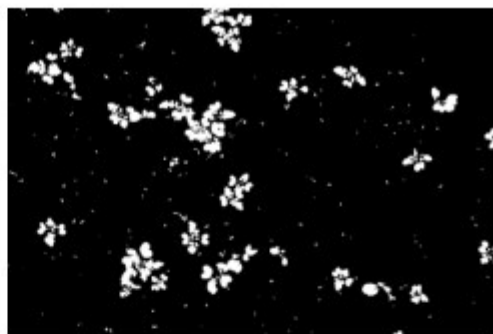

55

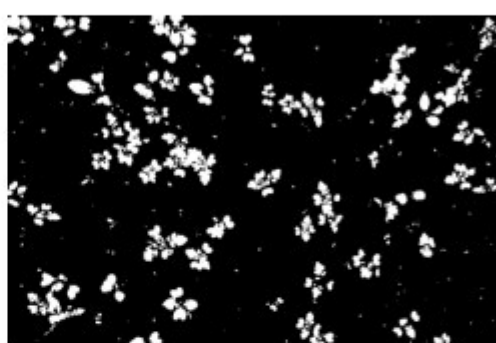

60

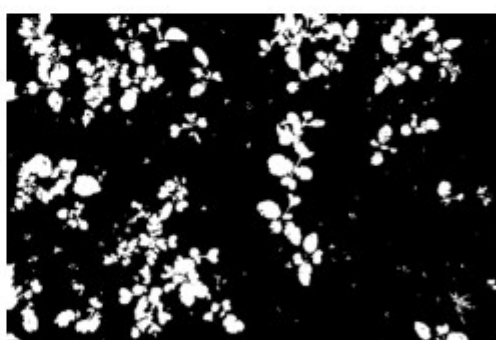
Gul sennep og olieræddike

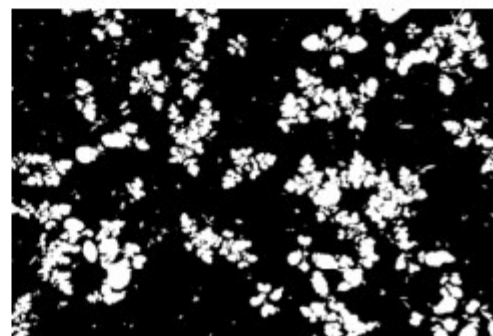
5

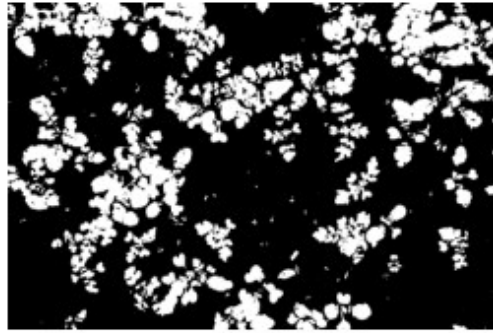
10

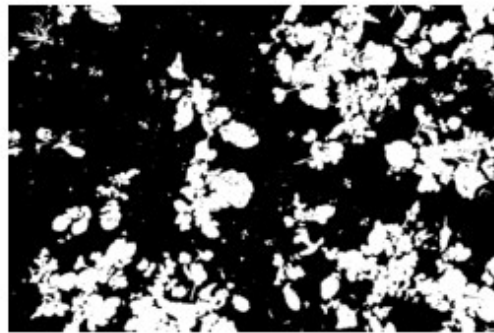
15

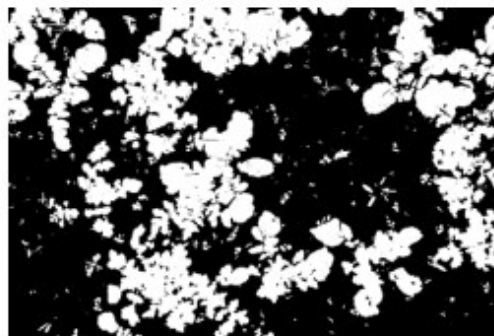
20

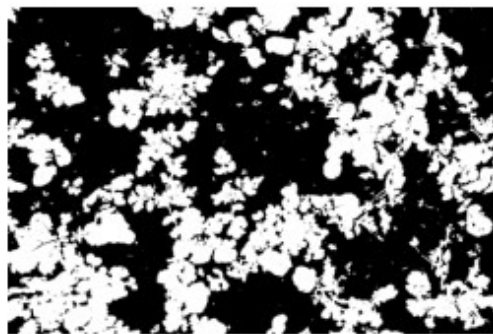
25

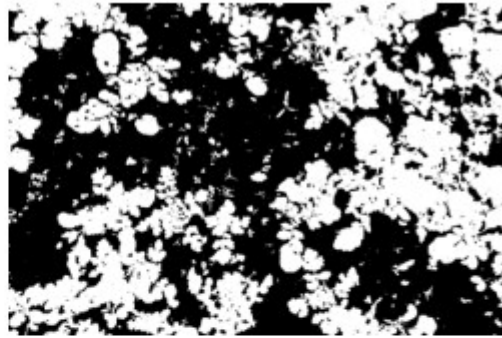
30

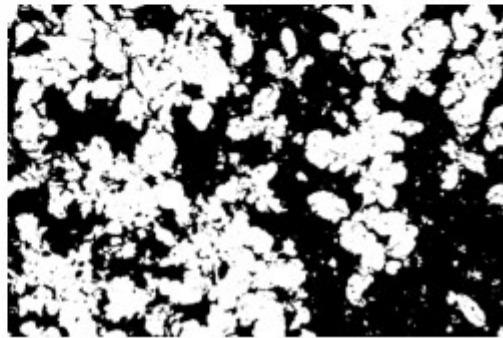
35

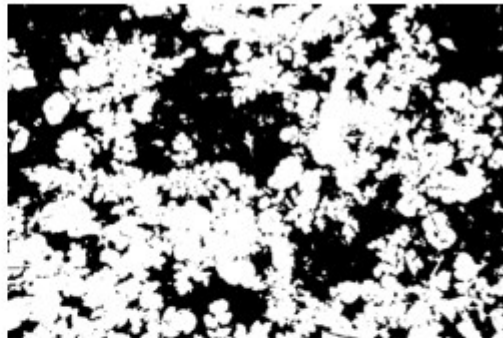
40

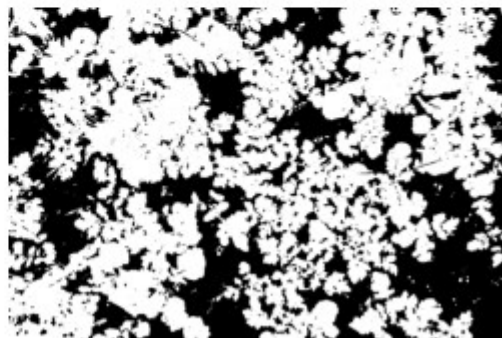
45

50

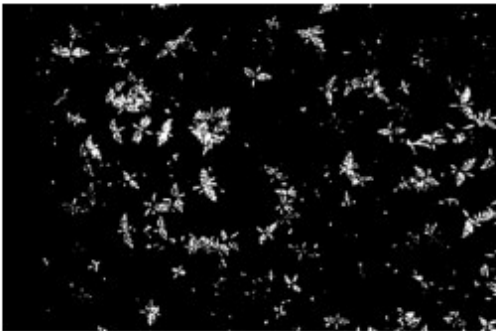

55

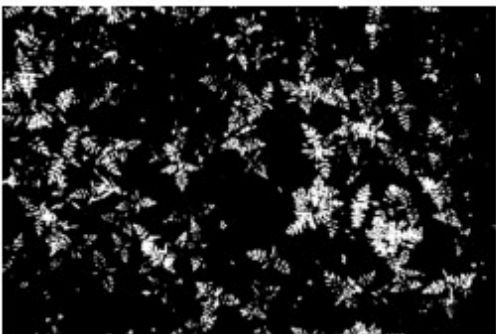

60

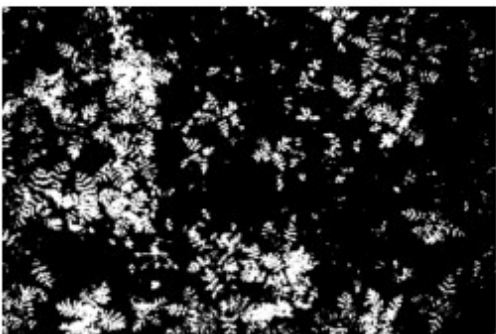
Honningurt

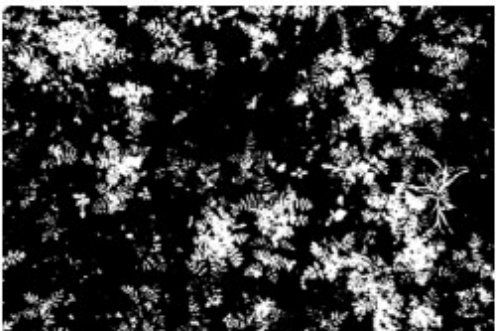
5

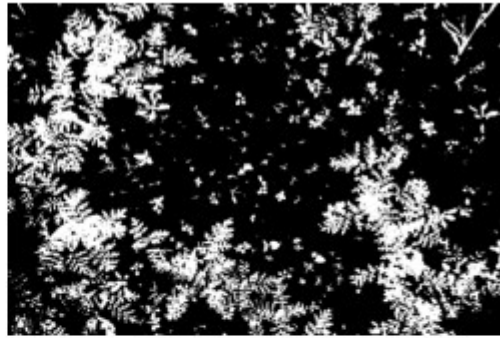
10

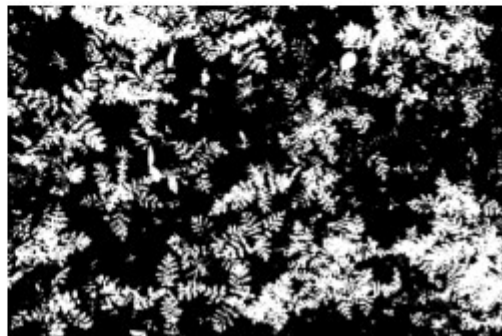
15

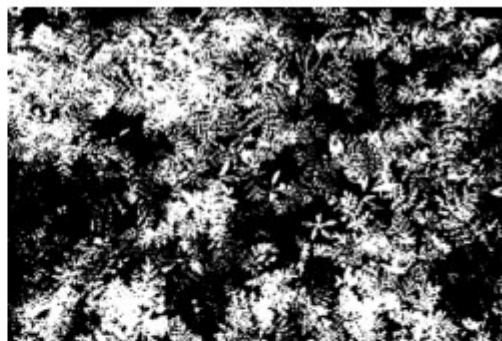
20

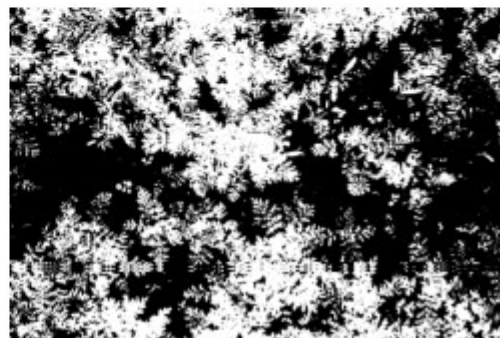
25

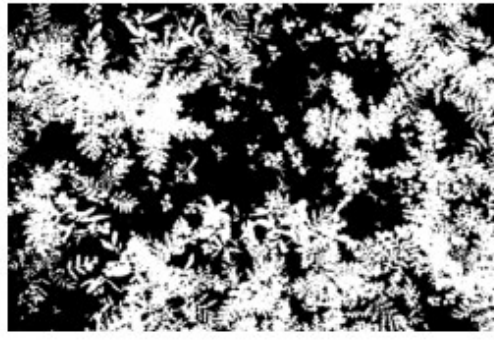
30

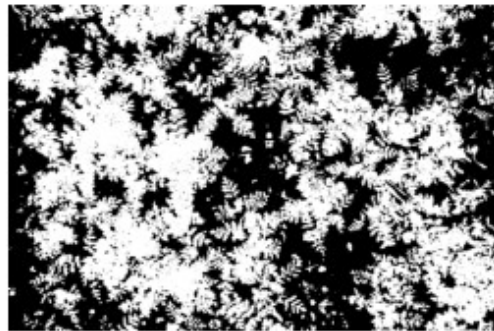
35

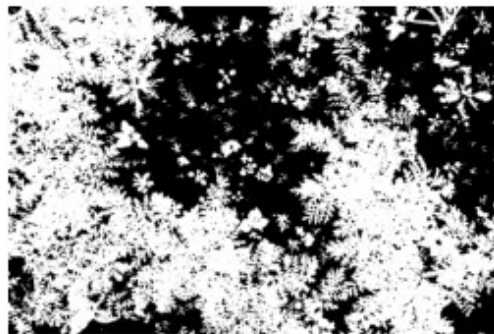
40

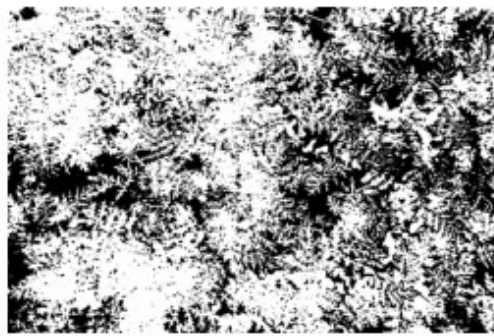
45

50

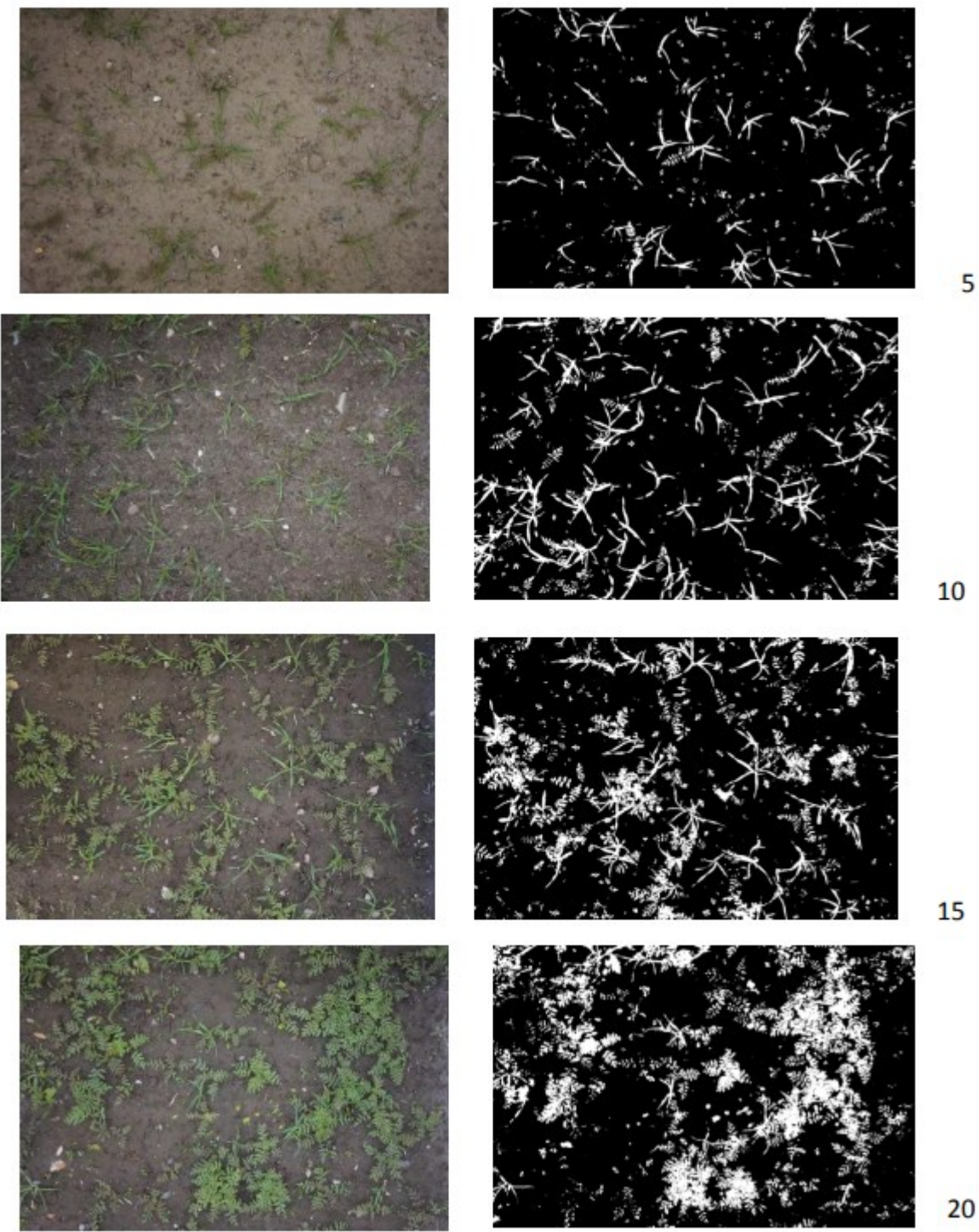

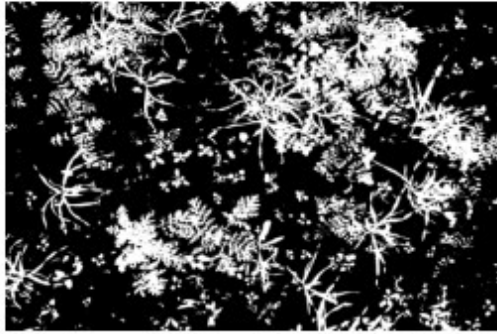
55

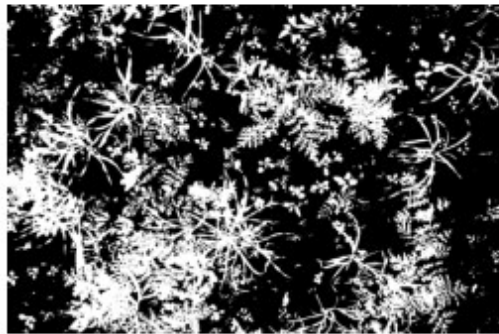
60

Honningurt og korn

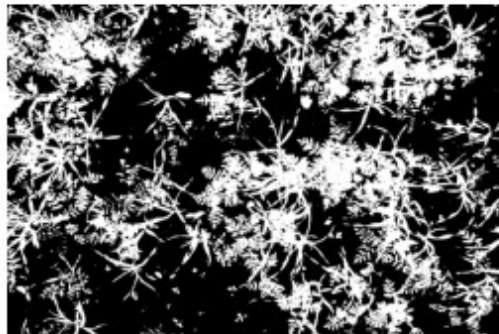

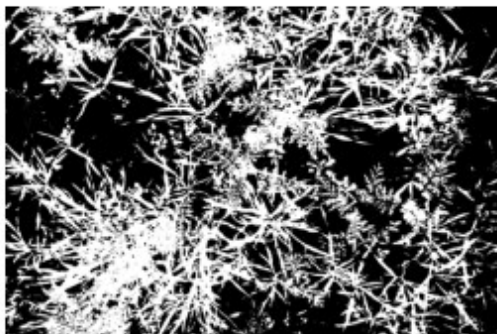
25

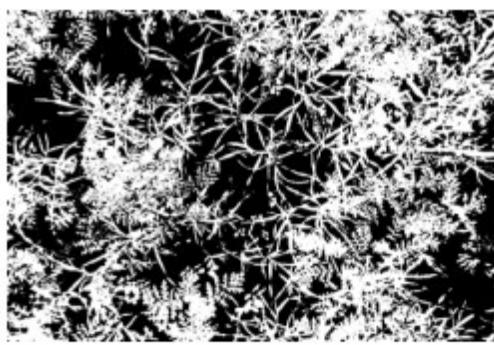
30

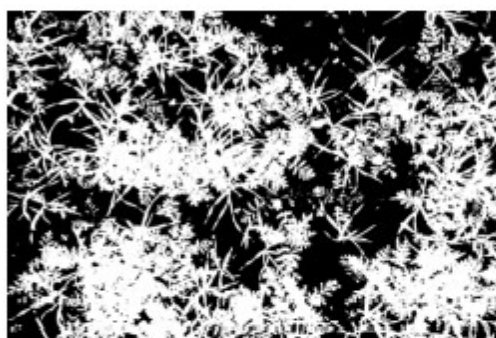
35

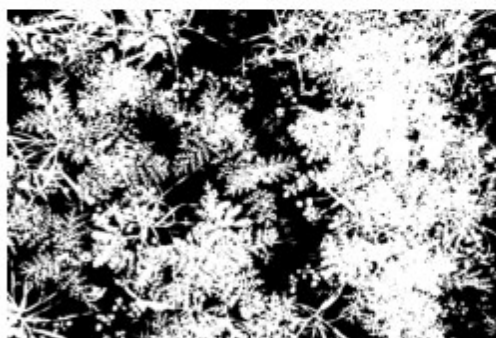
40

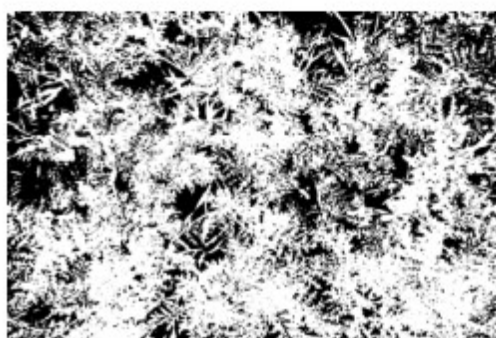
45

50

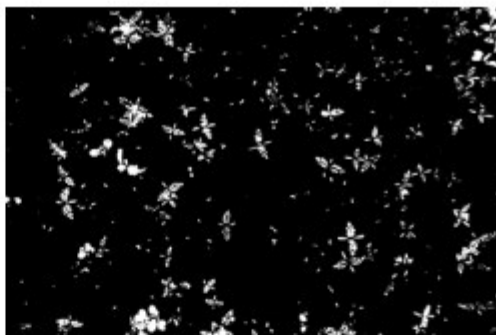

55

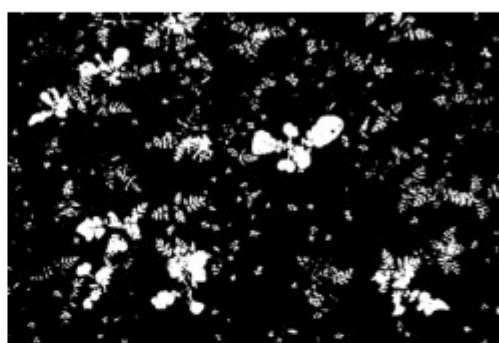

60

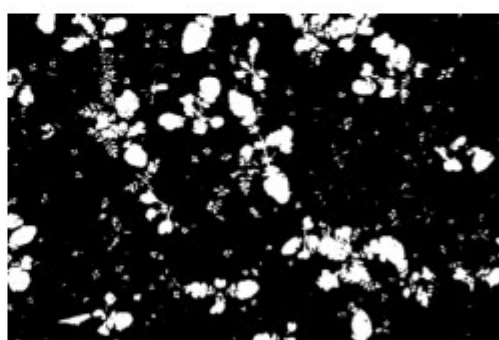
Honningurt og olieræddike

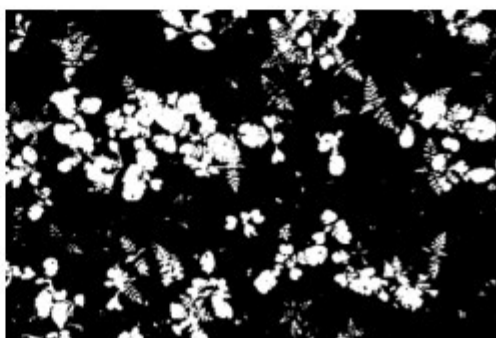
5

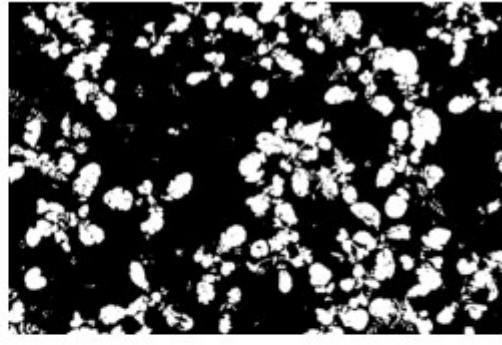
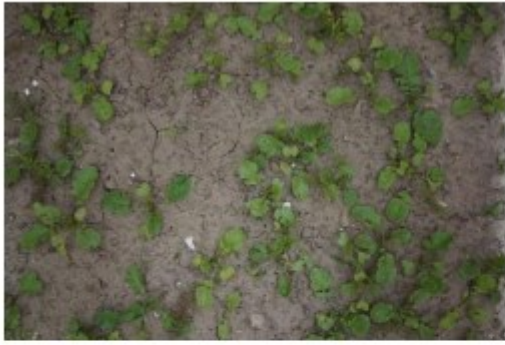
10

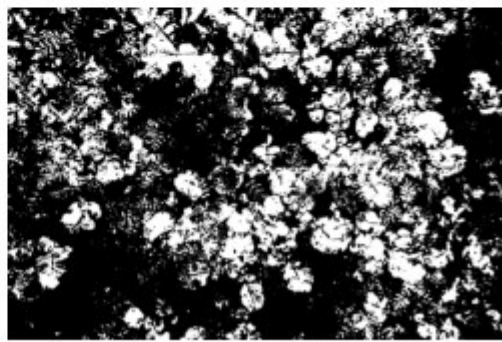
15

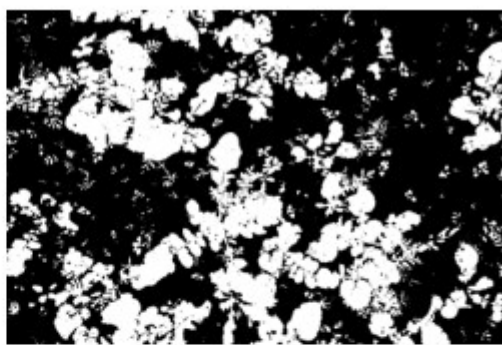
20

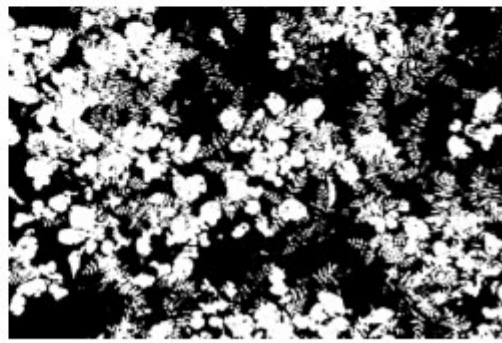
25

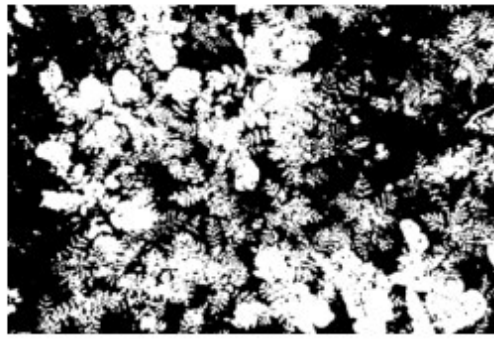
30

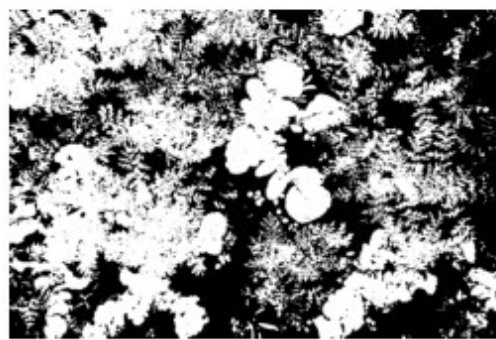
35

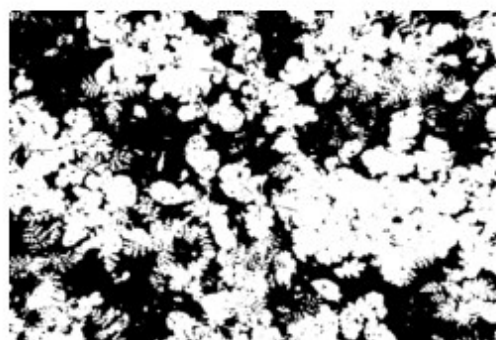
40

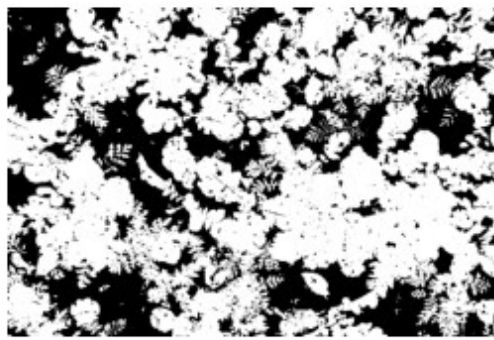
45

50

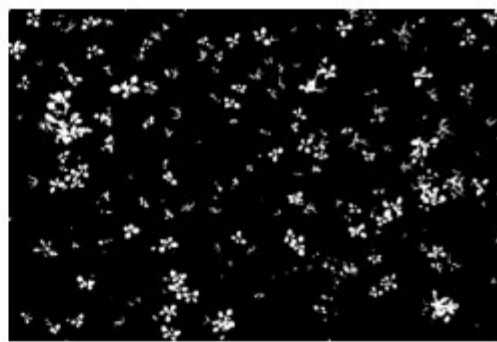

55

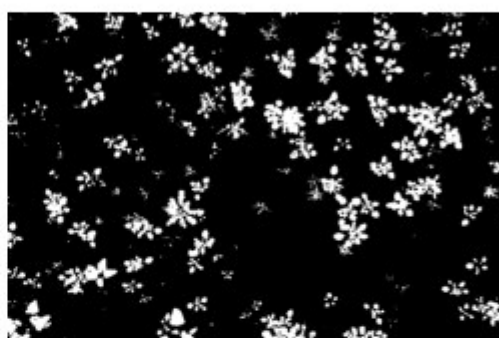
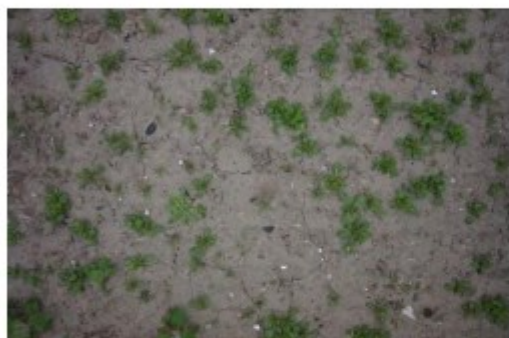

60

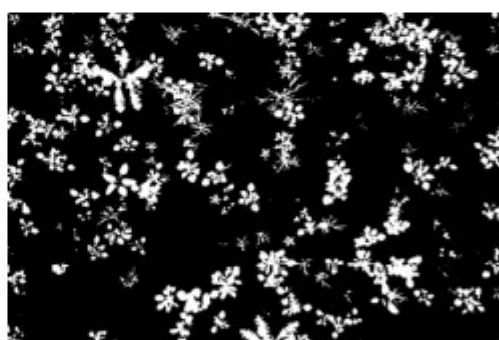
Hvidkløver

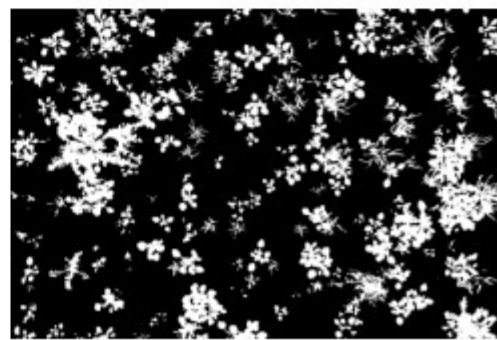
5

10

15

20

25

30

35

40

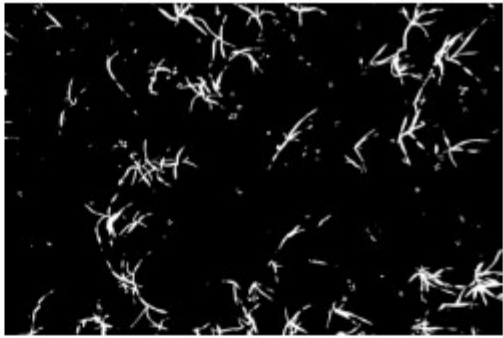
45

50

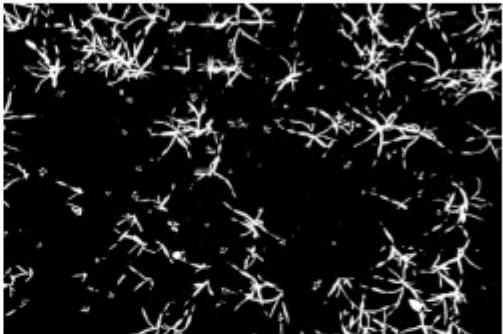
55

60

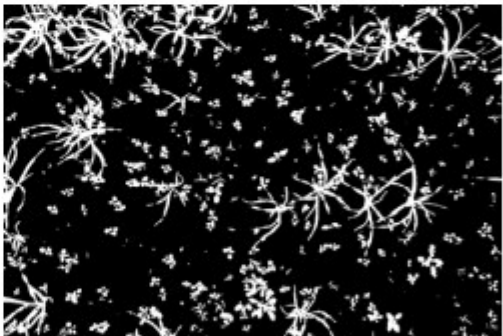
Korn, renbestand

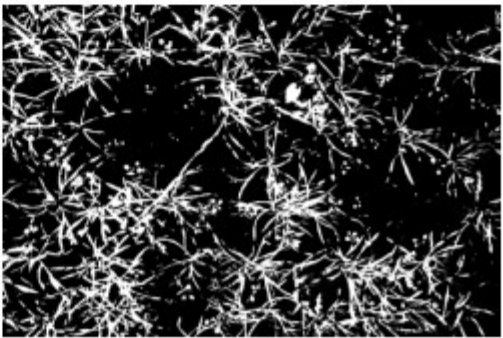
5

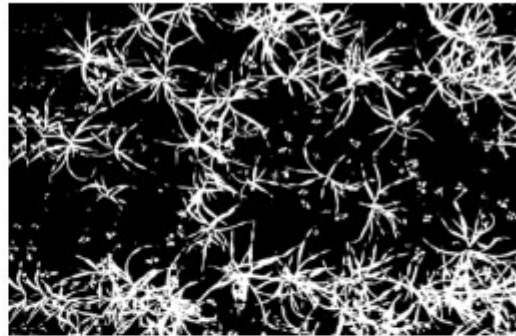
10

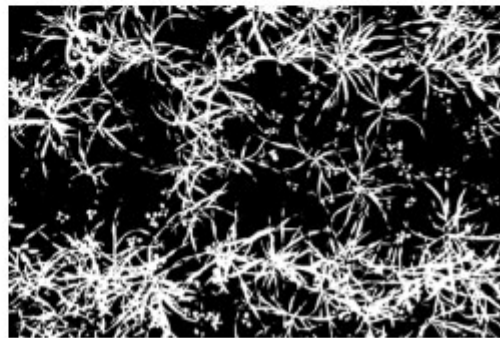
15

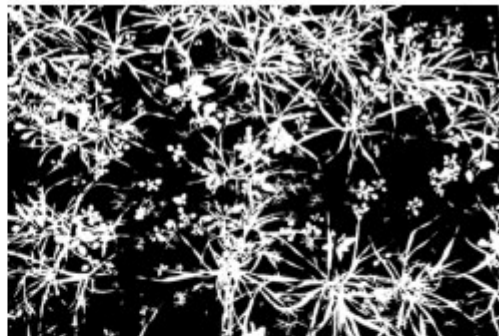
20

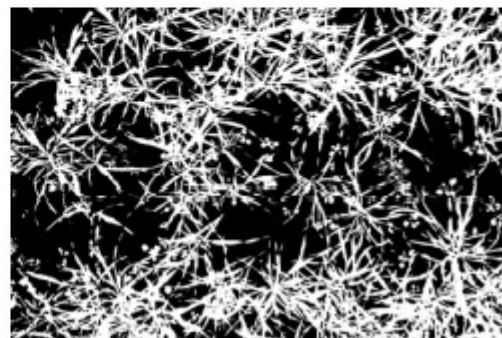
25

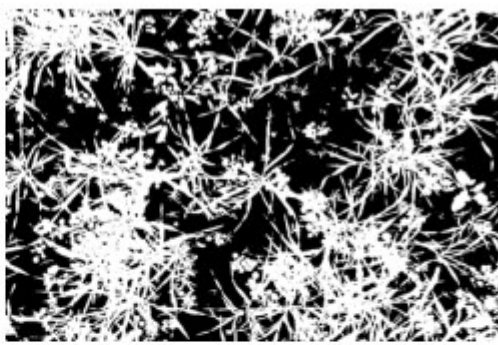
30

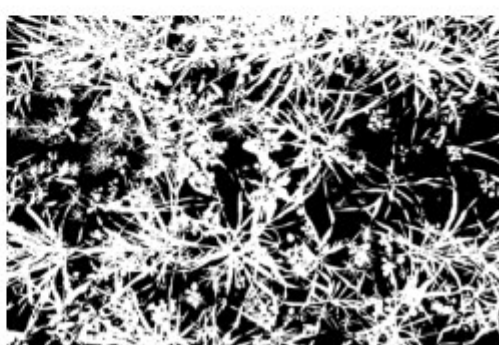
35

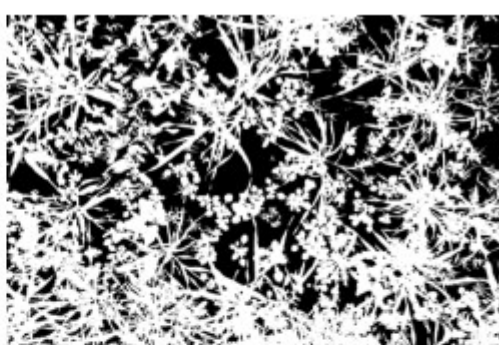
40

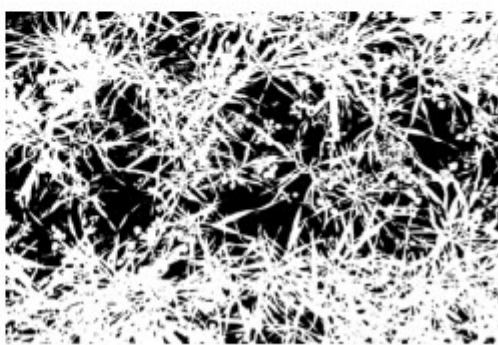
45

50

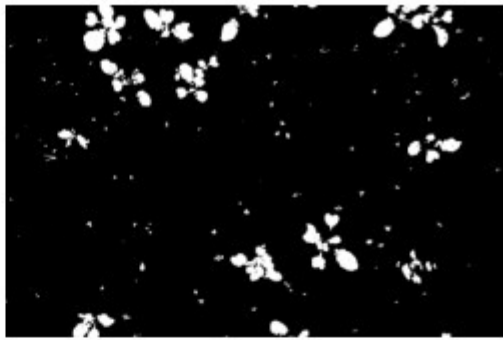
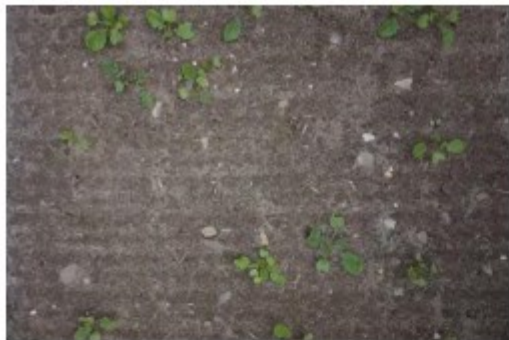

55

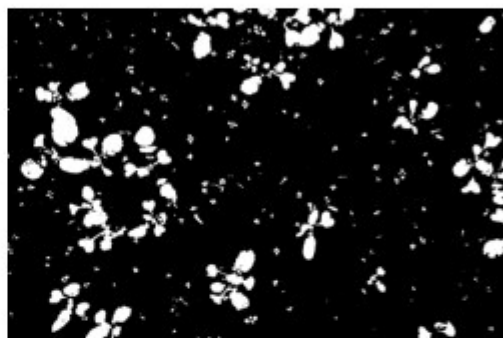

60

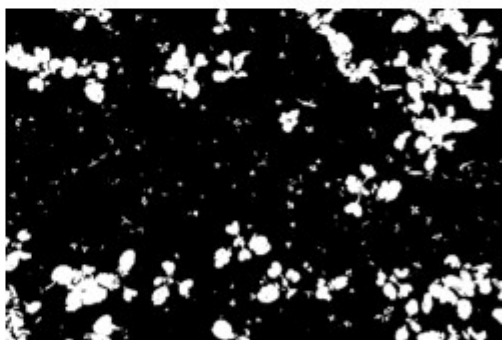
Olieræddike

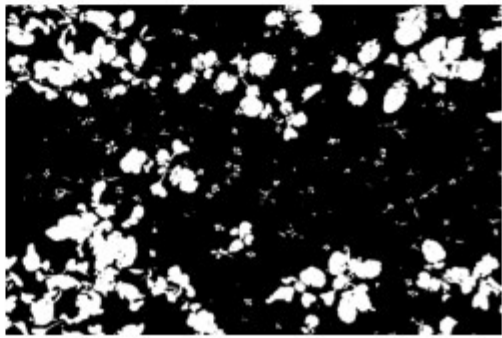
5

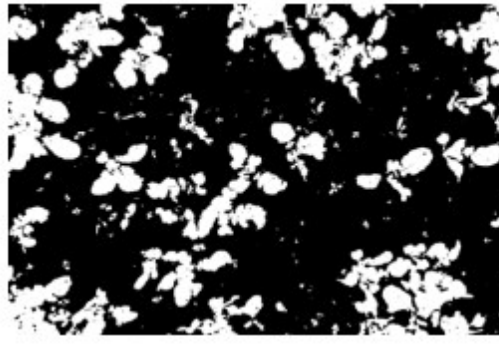
10

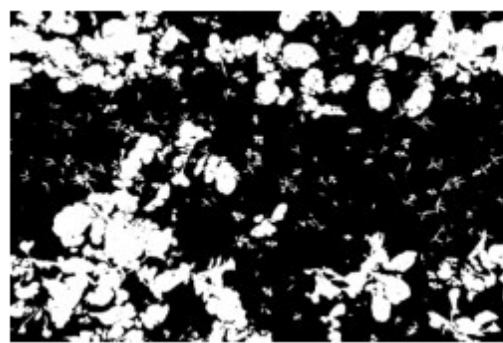
15

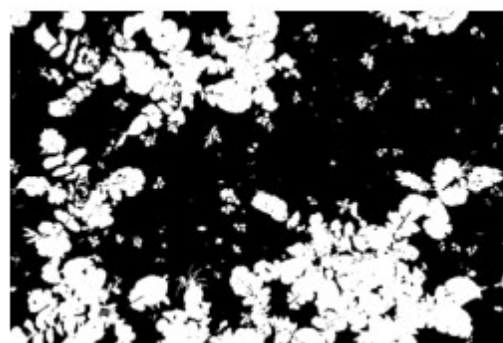
20

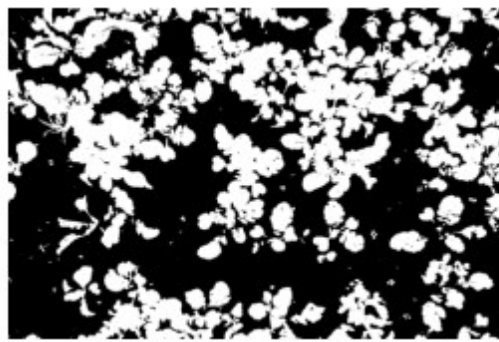
25

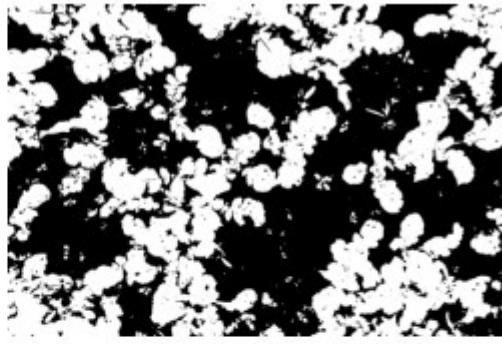
30

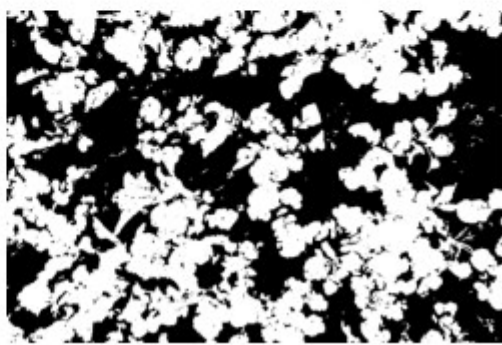
35

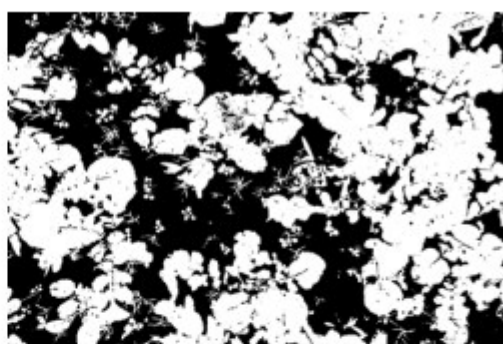
40

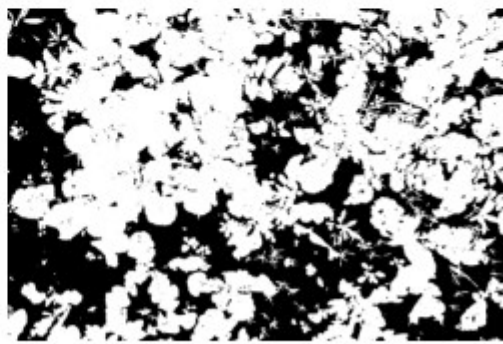
45

50

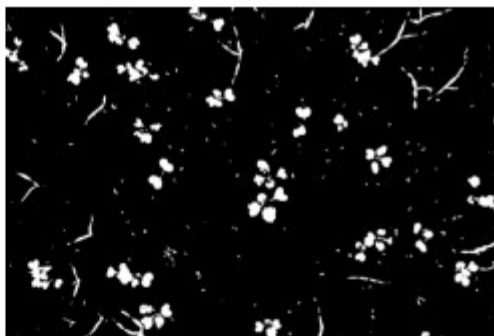
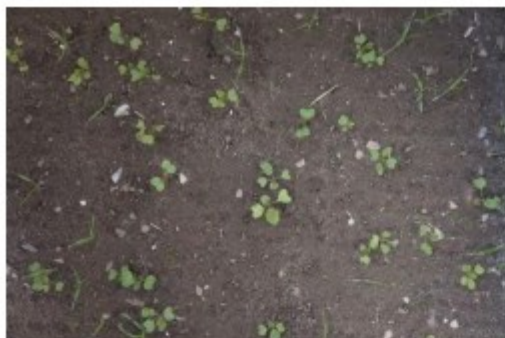

55

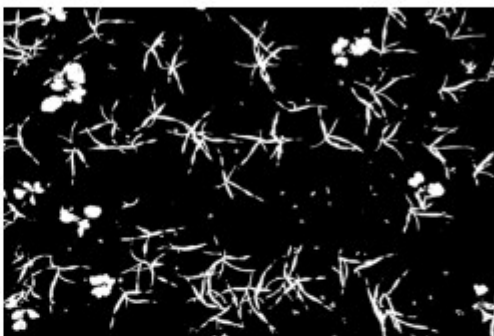

60

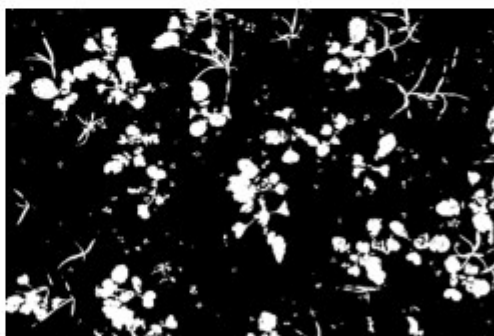
Olieræddike og korn

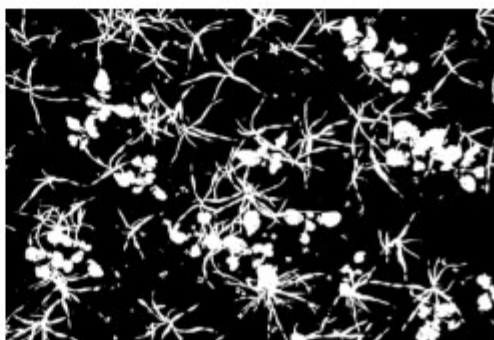
5

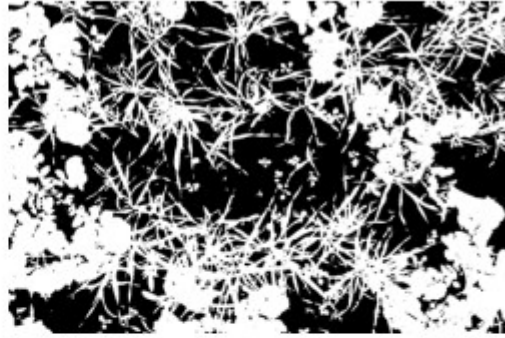
10

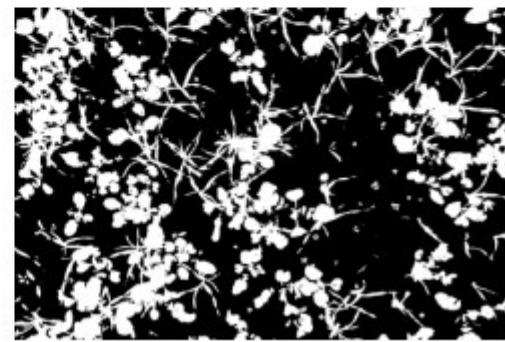
15

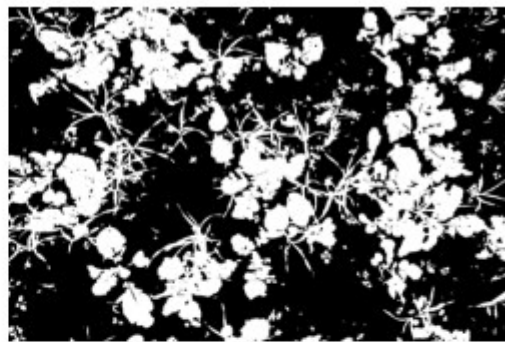
20

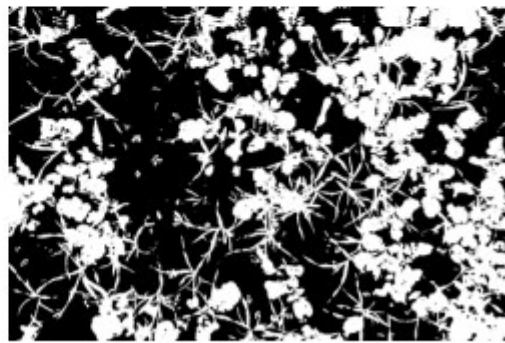
25

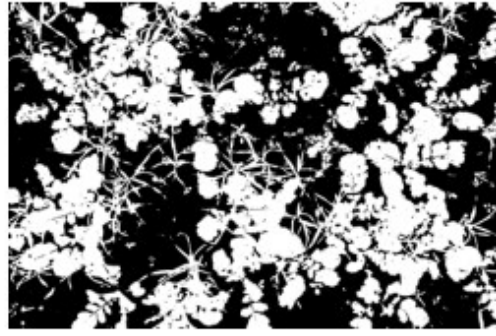
30

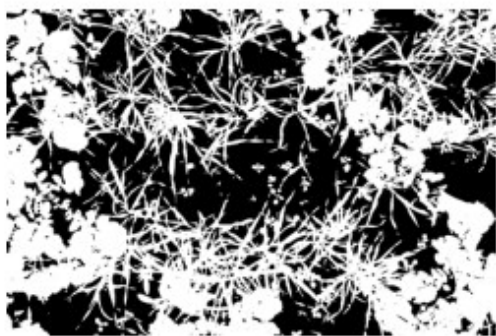
35

40

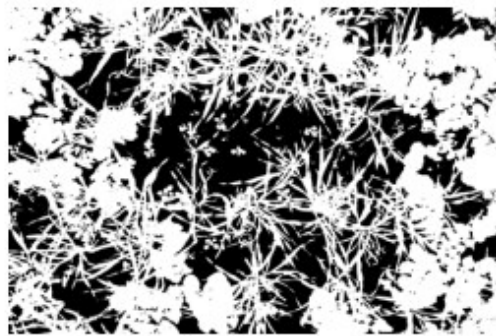
45

50

55

60

Om billederne

Billederne af dækningsgrad er udarbejdet af Aarhus Universitet i perioden 24. april til 22. juni 2015.

Efterafgrødernes dækningsgrad blev bestemt ved digital billedbehandling ved hjælp af et internetbaseret program (<http://imaging-crops.dk>). Programmet kan ikke skelne mellem ukrudt og efterafgrøde, og den estimerede dækningsgrad inkluderer således begge komponenter. Dækningsgraden er vha. billedbehandlingsprogrammet beregnet som andele af pixels med grønne plantedele i forhold til det totale antal pixels på et givet billede.

Ved udvælgelsen af billederne er der lagt vægt på dels en ensartet fordeling af planter på hvert enkelt billede, dels en estimeret dækningsgrad nær ved den i filen angivne dækningsgrad. I visse tilfælde har det dog ikke været muligt at finde billeder med både en ensartet fordeling og den ønskede dækningsgrad, hvorfor en given dækningsgrad kan være opnået med relativt få større planter. Ved udvælgelsen af billeder er der ikke taget hensyn til antallet af planter i hver art af blandingerne.

Bilag 1. Forskelle og ligheder mellem pligtige/husdyr-, målrettede samt alternativer

Krav	Pligtige/Husdyr ("m")	Målrættede ("l", "k")
Indberetning	Skal være indberettet i Gødningskvote- og Efterafgrødeskemaet (GKEA) senest 10. september 2023. Hvis indberetningen af pligtige/husdyrefterafgrøder eller alternativer ikke fremgår af GKEA, kan efterafgrøderne eller alternativerne ikke anvendes til at dække kravet.	Skal være indberettet i Fællesskemaet senest 20. april 2024. Der kan godt byttes rundt på målrættede efterafgrøder og de arealbaserede alternativer ift. det indberettede (dvs. ikke kvotereduktion) til og med 10. september. Gælder kun indenfor samme ID15 område, eller i ID15 områder i samme kystvandopland hvor der ikke er givet afslag. Ansøger kan dog ikke få godkendt flere ha efterafgrøder, end de, der er givet tilsagn til. Ansøger kan pålægges krav om obligatorisk målrættede, hvis krav ikke opfyldt med frivillig målrættede i kystvandsoplandet.
Mindsteareal	0,01 ha	0,01 ha
Stedfasthed	Nej	l=ja, k=ja, inden for kystvandopland
Typer af efterafgrøder	– Rent græs uden kløver, korn, korsblomstrede afgrøder, cikorie, honningurt, klinte, morgenfrue og hjulkrone – Frøgræs, der efter høst fortsætter som efterafgrøde	– Rent græs uden kløver, korn, korsblomstrede afgrøder, cikorie, honningurt, klinte, morgenfrue og hjulkrone – Frøgræs, der efter høst fortsætter som efterafgrøde
Krav om blanding	Nej	Nej
Krav om efterfølgende afgrøde	Skal efterfølges af vårsået afgrøde, Kan efterfølges af blomsterbrak og bestøverbrak.	Skal efterfølges af vårsået afgrøde, Kan efterfølges af blomsterbrak og bestøverbrak.
Afgræsning/slæt	Tilladt	Tilladt
Såfrist	1. august for det meste korn, græs og honningurt, cikorie, klinte, hjulkrone, morgenfrue 20. august for arter fra korsblomstfamilien, honningurt, almindelig rug, stauderug, hybridrug, havre og vårbyg, klinte, hjulkrone, morgenfrue Ansøger må dog så nogle (dem der normalt har frist den 20. august) efterafgrøder helt frem til 7. september, hvis det indberettes i GKEA	1. august for det meste korn, græs og honningurt, cikorie, klinte, hjulkrone, morgenfrue 20. august for arter fra korsblomstfamilien, honningurt, almindelig rug, stauderug, hybridrug, havre og vårbyg, klinte, hjulkrone, morgenfrue Ansøger må dog så nogle (dem der normalt har frist den 20. august) efterafgrøder helt frem til 7. september, hvis det indberettes i GKEA
Høsttidspunkt for hovedafgrøden	Intet krav	Intet krav
Destruktion af efterafgrøder	Må tidligst nedpløjes, nedvisnes eller på anden måde destrueres 20. oktober 2023, dog må efterafgrøder i majs tidligst nedpløjes, nedvisnes eller destrueres 1. marts 2024	Må tidligst nedpløjes, nedvisnes eller på anden måde destrueres 20. oktober 2023, dog må efterafgrøder i majs tidligst nedpløjes, nedvisnes eller destrueres 1. marts 2024

Sprøjteforbud	Efterafgrøden må ikke nedvisnes før 20. oktober 2023, dog må efterafgrøder i majs tidligst nedvisnes 1. marts 2024 Der må godt anvendes sprøjtemidler (fx sneglemiddel), så længe efterafgrøden ikke destrueres før destruktionsfristen	Efterafgrøden må ikke nedvisnes før 20. oktober 2023, dog må efterafgrøder i majs tidligst nedvisnes 1. marts 2024 Der må godt anvendes sprøjtemidler (fx sneglemiddel), så længe efterafgrøden ikke destrueres før destruktionsfristen
Alternativ	Alternativer til pligtige /Husdyr	Alternativer til Målrættede
Brak	Etableret med græs senest 1. januar 2023. Må tidligst destrueres 20. oktober 2023, arealet skal efterfølges af en forårssået afgrøde eller fortsætte som brak. Plantedække minimum 50% græs	Etableret med græs senest 1. januar 2023. Må tidligst destrueres 20. oktober 2023, arealet skal efterfølges af en forårssået afgrøde eller fortsætte som brak. Plantedække minimum 50% græs
Mellemafgroder Kontrolarsag n	Skal efterfølges af vintersæd. Skal være udlagt senest 20. juli, må tidligst destrueres 20. september	Skal efterfølges af vintersæd. Skal være udlagt senest 20. juli, må tidligst destrueres 20. september
Markbræmmer	9-20 m langs vandløb eller søer. Etableret med græs senest 1. januar 2022. Må tidligst destrueres 20. oktober 2023 Må ikke også tælle med som MFO. 2 m bræmmer kan ikke tælle med	9-20 m langs vandløb eller søer. Etableret med græs senest 1. januar 2022. Må tidligst destrueres 20. oktober 2023 Må ikke også tælle med som MFO. 2 m bræmmer kan ikke tælle med
Tidlig såning Kontrolarsag r	Vinterhvede, vinterbyg, vinterrug og tritcale sået senest 7. september 2023. Skal være korn i renbestand.	Vinterhvede, vinterbyg, vinterrug og tritcale sået senest 7. september 2023. Skal være korn i renbestand.
Flerårige energiafgroder	Etableret inden udløbet af den foregående planperiode og tidligst i planperioden 2009/2010. De afgrødekoder, der kan benyttes, er 591 (dog kun ask, el, hassel, pil og poppel), 527, 592, 593, 594, 596 og 599	Etableret inden udløbet af den foregående planperiode og tidligst i planperioden 2009/2010. De afgrødekoder, der kan benyttes, er 591 (dog kun ask, el, hassel, pil og poppel), 527, 592, 593, 594, 596 og 599
Efterafgrødeblandinger med kvælstoffikserende arter	Færdigblandet efterafgrødeblanding med højst 25 % N-fikserende planter, etableret senest 20. august, fleksibel såfrist, dog blandinger med græs og cikorie senest 1. august og med fast såfrist, må tidligst destrueres 1. feb. 2024, Bilagskontrol	Færdigblandet efterafgrødeblanding med højst 25 % N-fikserende planter, etableret senest 20. august, fleksibel såfrist, dog blandinger med græs og cikorie senest 1. august og med fast såfrist, må tidligst destrueres 1. feb. 2024, Bilagskontrol
Nedsat kvælstofkvote	1 ha efterafgrøder kan erstattes af et træk i bedriftens samlede kvælstofkvote på hhv.: 93 kg N for bedrifter der udbragte under 80 kg N /ha fra organisk gødning i planperioden 2020/2021 150 kg N for bedrifter der udbragte over 80 kg N /ha fra organisk gødning i planperioden 2020/2021	1 ha efterafgrøder kan erstattes af et træk i bedriftens samlede kvælstofkvote på hhv.: 93 kg N for bedrifter der udbragte under 80 kg N /ha fra organisk gødning i planperioden 2020/2021 150 kg N for bedrifter der udbragte over 80 kg N /ha fra organisk gødning i planperioden 2020/2021

Bilag 2. Korsblomstrede

Raps:

Olieræddike:

Agerkål:

Gul sennep:

